

ԳՈՒՐԳԵՆ ՆՈՎՆԱՆՆԻՍՅԱՆ
ՎՐԵԺ ՓԱՐՍԱԳԱՆՅԱՆ
ԱՐՄԵՆ ԻՍՐԱՅԵԼՅԱՆ

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ-
ԵՐԿՐԱԳՐԱԿԱՆ
ԵԶՐՈՒՅԹՆԵՐԻ ԵՎ
ՆԱՍԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ՆԱՅԵՐԵՆ-ՊԱՐՍԿԵՐԵՆ,
ՊԱՐՍԿԵՐԵՆ-ՆԱՅԵՐԵՆ
ԲԱՌԱՐԱՆ

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ
ՆԱՄԱՆՍԱՐԱՆ

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ԳՈՒՐԳԵՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ,
ՎՐԵԺ ՓԱՐՍԱԴԱՆՅԱՆ, ԱՐՄԵՆ ԻՍՐԱՅԵԼՅԱՆ

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ-ԵՐԿՐԱԳՐԱԿԱՆ

ԵԶՐՈՒՅԹՆԵՐԻ ԵՎ

ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

ՀԱՅԵՐԵՆ-ՊԱՐՍԿԵՐԵՆ

ՊԱՐՍԿԵՐԵՆ-ՀԱՅԵՐԵՆ

Բ Ա Ռ Ա Ր Ա Ն

ԵՐԵՎԱՆ

ԵՊՀ ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ

2021

ՀՏԴ 81'374=19=222.1:91
ԳՄԴ 81.51-4+81.521.31-4+26.8
Հ 854

Նվիրվում է ԵՊՀ հիմնադրման
100-ամյակին:

*Հրատարակության է երաշխավորել ԵՊՀ արևելագիտության
ֆակուլտետի գիտական խորհուրդը:*

Մասնագիտական խմբագիրներ՝

Բան. գիտ. թեկնածու, պրոֆեսոր՝ Գ. Մելիքյան
Աշխ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր՝ Թ. Վարդանյան

Գրախոսներ՝

Պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ՝ Վ. Ոսկանյան
Աշխ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ՝ Տ. Սարգսյան

Հովհաննիսյան Գ., Փարսադանյան Վ., Իսրայելյան Ա.

Հ 854 Աշխարհագրական-երկրագրական եզրույթների և հասկացությունների *հայերեն-պարսկերեն, պարսկերեն-հայերեն* բառարան/ Գ. Հովհաննիսյան, Վ. Փարսադանյան, Ա. Իսրայելյան: -Եր., ԵՊՀ հրատ., 2021, 142 էջ:

Բառարանը օգտակար կարող է լինել արևելագետ-իրանագետների, միջազգայնագետների, զբոսաշրջության ոլորտի մասնագետների համար:

ՀՏԴ 81'374=19=222.1:91
ԳՄԴ 81.51-4+81.521.31-4+26.8

ISBN 978-5-8084-2482-1

© ԵՊՀ հրատ., 2021

© Հովհաննիսյան Գ., Փարսադանյան Վ., Իսրայելյան Ա., 2021

Առաջարկ

Աշխարհագրական հանրագիտարանային բառարանում երկրագրությունը բնորոշվում է որպես *աշխարհագրական գիտություն, որը զբաղվում է երկրների համալիր ուսումնասիրությամբ, համակարգում և ընդհանրացնում է դրանց բնության, բնակչության, տնտեսության, մշակույթի և սոցիալական ու քաղաքական կազմակերպման մասին տարաբնույթ տվյալները:*

Այսպիսով, երկրագրությունն իր էությունը սինթետիկ գիտություն է, որի նպատակն է ձևավորել, կերտել առանձին երկրի, երկրների խմբերի կամ տարածաշրջանների աշխարհագրական կերպարը, իսկ ուսումնասիրվող օբյեկտի գիտական պատկերը կերտելու համար կատարում է մեծածավալ ու տարաբնույթ փաստական նյութի վերլուծություն:

Այս բառարանի ստեղծումը նպատակ ունի արևելագետ-պարսկագետների, միջազգայնագետների ունեցած բառարանները համալրել նաև աշխարհագրական-երկրագրական հասկացությունների և եզրույթների մինչև օրս նմանը չունեցող բառարանով: Բառարանն ընդգրկում է ավելի քան 1500 եզրույթ և հասկացություն: Փորձել ենք բառարանում առավելագույնս ընդգրկել այն եզրույթներն ու հասկացությունները, որոնք ուղղակիորեն առնչվում են պարսկալեզու երկրների բնությանը, բնակչությանը, տնտեսությանը և հասարակության այս կամ այն ոլորտին: Դրա համար բառարանի բառաշարքը կազմելիս հիմք ենք ընդունել պարսկալեզու երկրներին վերաբերող աշխարհագրական-երկրագրական գրականությունը: Մասնագիտական գրականությունից բացի՝ բառարանը կազմելիս հիմք ենք ընդունել նաև մի շարք բառարաններ:

Բառարանի վերջում, որպես փոքրիկ հավելում, ներկայացրել ենք միջազգային նշանավոր կազմակերպություններից մի քանիսը միայն, որոնց անդամակցում են պարսկալեզու երկրները:

Բառարանի առաջին մասում տրված են աշխարհագրական-երկրագրական եզրույթների և հասկացությունների հայերեն-պարսկերեն, երկրորդ մասում՝ պարսկերեն-հայերեն տարբերակները:

Հատուկ շնորհակալություն ենք հայտնում բառարանի մասնագիտական խմբագիրներ Գ. Մելիքյանին և Թ. Վարդանյանին, գրախոսներ Ս. Սաֆարյանին և Տ. Սարգսյանին՝ արժեքավոր խորհուրդների և աշխատանքն արժևորելու համար:

Հեղինակները շնորհակալությամբ կընդունեն բառարանի բարելավման հետ կապված բոլոր դիտողություններն ու առաջարկությունները:

Ձեր նկատառումները կարող եք ուղարկել ghovhannisyan@ysu.am կամ armen.israyelyan@ysu.am էլեկտրոնային հասցեներով:

Հեղինակներ

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ-ԵՐԿՐԱԳՐԱԿԱՆ

ԵԶՐՈՒՅԹՆԵՐԻ ԵՎ

ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

ՀԱՅԵՐԵՆ-ՊԱՐՄԿԵՐԵՆ

Բ Ա Ռ Ա Ր Ա Ն

Աս

աբորիզեն (տեղաբնիկ)	بومی
ագաթ	عقیق
ագամա	آگاما، سوسمار بزرگ
ագավա	گیاهی علفی چندین ساله نواحی گرمسیری
ագարակ (ֆերմա)	مزرعه، کشتزار، فาร์ม
ագարակատեր (ֆերմեր)	مالک مزرعه، صاحب کشتزار
ագրարային	کشاورزی
ագրարային հարաբերություն- ներ	مناسبات کشاورزی
ագրարային քաղաքակա- նություն	سیاست کشاورزی
ագրեսիա	تجاوز
ադամաթզենի (բանան)	موز
ադամանդ	برلیان، الماس
ադրբեջանցի	آذربایجانی
ազատ տնտեսական գոտի	منطقه آزاد اقتصادی
ազատ առևտրային գոտի	منطقه آزاد تجاری
ազգ	ملت، قوم
ազգագրություն	قوم شناسی
ազգային եկամուտ	درآمد ملی
ազգային ժողով	مجلس ملی، پارلمان
ազգային կրոն	دین ملی
ազգային համախմբում (կոնսո- լիդացիա)	متحد ساختن قوم، یکپارچه سازی ملی
ազգային հարստություն	ثروت ملی
ազգային տնտեսություն	اقتصاد ملی
ազգային պալատ	کاخ ملی

ազգային պարկ
ազգային փոքրամասնություն

پارک ملی
اقلیت ملی، اقلیت
قومی

ազգայնականություն

ملی گرایي،
ناسیونالیسم

ազգայնացում
ազգերի ձուլում (ասիմիլացիա)

ملی سازی
آسیمیله سازی
(همگون سازی) ملل

ազգություն
ազիմոտ
ազնիվ մետաղ
ազնվացեղ եղջերու
ալթայյան լեզվաընտանիք

ملیت
آزیموت
فلز نجیب
گوزن نجیب
خانواده زبان های
آلتایی

ալիք
ալյումին
ալմաստ
ալոե
ալպինիստ (լեռնագնաց)
ալպինիզմ

موج
آلومینیوم
الماس
آلوئه
کوه نورد، کوه پیما
کوه نوردی، کوه
پیمایی

ալպյան
ածուխ
ակադեմիա
ակացիա
ակցիա (բաժնետոմս)
ակցիոներական ընկերություն
(բաժնետիրական ընկերու-
թյուն)

آلپی
ذغال
فرهنگستان، آکادمی
آکاسیا، اقاچیا
سهام، بخشیه
شرکت سهامی

ակունք
ահաբեկչություն
աղ

منشأ
ترور
نمک

աղանդ	فرقه
աղանդավորություն	پیروی از فرقه، فرقه گری
աղբյուր	1- چشمه، 2- منبع، ماخذ
աղյուս	آجر، خشت
աղտոտում	آلودن (کثیف و ناپاک کردن) چیزی، آلوده سازی
աղվես	روباه
աղոթք	دُعا
աղուտ	نمکزار، شورزار، شورستان
աճուրդ	مزایده
ամառ	تابستان
ամառանոց	ییلاق
ամբարտակ	سد
ամերիկացի	آمریکایی، اهل آمریکا
ամիս	ماه
ամսյ	اَبر
ամսամածություն	هوای ابری، ابری
ամսյրոպ	رعد و برق، تندر
ամսագիր	ماهنامه
ամուսնական տարիք	سنّ ازدواج
ամուսնալուծություն	طلاق، ترک مزاجت
ամուսնություն	ازدواج
այգի	باغ
այգեգործություն	باغداری، باغبانی
այծ	بُز
այծաբուծություն	پرورش بُز
այծքաղ	بُز کوهی

անակոնդա

مار اژدها،
آناكوندا، مار بوای

անանաս (արքայախնձոր)

آبی
آناس، عین الناس
بیابان

անապատ

بیابان زایی

անապատացում

دامپوری، دامداری

անասնապահություն

حيوان، جانور

անասուն

انگلیس، اهل

անգլիացի

انگلستان

անգղ

كركس، لاشخور

անեքսիա (բռնակցում)

الحاق

անկախություն

استقلال

անկլավ

درون بوم، منطقه

درون بومی

անձրև

باران

անտառ

جنگل

անտառային արդյունաբերու-
թյուն

صنایع جنگلداری

անտառային ռեսուրսներ (պա-
շարներ)

ذخایر جنگلی

անտառային տնտեսություն

اقتصاد جنگلداری

անտարկտիկա

سرزمین جنوبی، قطب

جنوب کره زمین

անտիցիկլոն

ضد گردباد، ضد

سیکلون، آنتی

سیکلون

աշխատանք

کار

աշխատանքի առարկա

موضوع کار

աշխատանքի բաժանում

تقسیم کار

աշխատանքի գործիք

ابزار کار، وسایل

کار

աշխատանքային շուկա	بازار کار
աշխատանքային ռեսուրսներ	1-منابع کار، 2-
աշխատանքի աշխարհագրական բաժանում	منابع شغلي
աշխատանքի միջազգային բաժանում	تقسيم جغرافيايی کار
աշխատավարձ	تقسيم بين الملى کار
աշխատատար արտադրություն	حقوق، اجرت، کارمزد، دستمزد
	توليداتی که کار و زحمت بسیار می طلبد، توليدات پر زحمت (مشکل، سخت، دشوار)
աշխատունակ բնակչություն	اهالی مستعد به کار
աշխատուժ	نیروی کار
աշխատունակություն	توانایی انجام کار، کاردانی
աշխարհագրական	جغرافيايی
աշխարհագրական ատլաս	مجموعه نقشه های جغرافيايی، اتلس (اطلس) جغرافيايی
աշխարհագրական դիրք	موضع جغرافيايی
աշխարհագրական երկայնություն	طول جغرافيايی
աշխարհագրական թաղանթ	لایه جغرافيايی
աշխարհագրական լայնություն	عرض جغرافيايی
աշխարհագրական կոորդինատներ	مشخصات جغرافيايی
աշխարհագրական հայտնագործություններ	اکتشافات جغرافيايی
աշխարհագրական միջավայր	محیط جغرافيايی

աշխարհագրական քարտեզ
աշխարհագրություն
աշխարհամաս
աշխարհաքաղաքականություն
աշխարհի քարտեզ

աշնանացան մշակաբույսեր
աշորա (տարեկան)

աշուն
ապար
ապրանք
ապրանքային տնտեսություն
ապրանքափոխանակություն

առավոտ
առաջնորդ
առողջապահություն
առողջարան
առյուծ
առվակ
առվույտ
առու

առևտրական հաշվեկշիռ
առևտրական նավատորմ

առևտուր

نقشه جغرافیایی
جغرافیا
قاره، بر
ژئوپلیتیک
نقشه جغرافیایی
جهان
نباتات کشت پاییزی
چاودار (گیاهی یک
ساله از خانواده
گندمیان)
پاییز
سنگ معدنی
جنس، کالا
اقتصاد کالایی
تبادل کالاها، رد و
بدل کردن کالاها،
مبادله کالاها،
صبح، بامداد، سحر
رہبر
بهداری، بهداشت
آسایشگاه
شیر
جوی کوچک
یونجه
جوی، گذرگاه آب،
گذرگاه نسبتاً
باریکی که آب در آن
جریان دارد
تراز تجارتي
ناوگان تجارتي،
ناوگان تجاری
تجارت

ապրեստ

آزبست، پنبه نسوز،
پنبه کوهی

ասիմիլյացիա

آسیمیلایسون، همگون
سازی

ասորի

آشوری

ասոցիացիա

اتحادیه، انجمن

աստղ

ستاره

աստղադիտակ

تلسکوپ

աստվածապետություն (թեոկ-
րատիա)

دین سالاری،

تئوکراسی

Աստվածաշունչ

کتاب مقدس مسیحیان
و یهودیان

ասուպ

شهاب، سنگ آسمانی

ավազ

ریگ، شن، ماسه

ավազաբլուր

تل ریگ، تپه ماسه

ավազահող

خاک مخلوط به شن

ավազամուկ

موش شنزاری

ավազային անապատ

بیابان ماسه ایی

ավազան

حوض

ավազաքար

سنگ معدن شن

ավազուտային ակացիա

اقاقیای شنزاری

ավան

قصبه

ավանակ

الاغ

ավանդույթ

آداب و رسوم

ավիարընկերություն

شرکت هواپیمایی

ավստրալացի

استرالیایی، اهل

استرالیا

ավտոբուս

اتوبوس

ավտոմայրուղի

بزرگراه

ավտոմեքենա

خودرو، اتومبیل

ավտոմոբիլաշինություն

صنایع خودروسازی

ատլաս աշխարհագրական

اطلس جغرافیایی

ատումային էլեկտրակայան
արաբ
արագիլ
արագընթաց ավտոճանապարհ
արահետ, կաճան
արամեներեն
արգելոց
արգելավայր
արդյունահանող արդյունաբե-
րություն
արդյունահանում
արդյունաբերական ապրանք-
ներ
արդյունաբերական կենտրոն
արդյունաբերական կետ
արդյունաբերական համալիր
արդյունաբերական հանգույց
արդյունաբերական ձեռնար-
կություն
արդյունաբերական շրջան
արդյունաբերության ճյուղ
արդյունաբերություն
արեգակնայի համակարգ
արժեզրկում (ինֆլյացիա)
արժեթուղթ

نیروگاه اتمی
عرب
لك لك، كرنا
جاده سریع السیر،
شاهراه
كوره راه
زبان آرامی
قرق، منطقه ممنوعه
قرق گاه
صنایع استخراجی
استخراج
كالاهاى صنعتی
مرکز صنعتی
محل تولیدی، مكان
تولیدی
مجتمع صنعتی
(تولیدی)
مرکز صنعتی، جایی
که در آن فعالیتهاى
تولیدی تمرکز یافته
باشد
واحد تولیدی
منطقه صنعتی
(تولیدی)
رشته هاى صنایع
صنایع، تولیدات
منظومه شمسی
تورم
اوراق بهادار

արժեք
արժույթ
արծաթ
արծիվ
արկտիկա
արկտիկական անապատ
արհեստ

արհեստագործություն
արհեստական մանրաթել
արհեստավոր
արհմիություն
արմավ
արմավենի
արմենոիդ
արշավախումբ

արշիպելագ (կղզեխումբ)
արոտավայր
արջ
արջամուկ
արվարձան
արվեստ
արտագաղթ
արտադրամաս

արտադրական միավորում
արտադրանքի ինքնարժեք
արտադրողական ուժեր

ارزش
ارز خارجی
نقره
عقاب
قطب شمال
بیابان قطب شمالی
پیشه، حرفه، شغل،
صنعت
پیشه وری، صنعتگری
الیاف مصنوعی
پیشه ور، صنعتگر
اتحادیه کارگری
خرما
درخت خرما
آرمنوتید
گروه افرادی که
برای انجام
ماموریتی به محلی
اعزام می شوند،
گروه اعزامی
مجمع الجزایر
چراگاه
خرس
موش خرما
حومه
هنر
مهاجرت
کارگاه، کارگاه
تولیدی
واحد تولیدی
قیمت تمام شده کالا
نیروهای تولیدی

արտադրության եղանակ

արտադրության միջոց

արտադրություն

արտահանում

արտասահման

արտարժույթ

արտաքին առևտուր

արտաքին շուկա

արտաքին պարտք

արտաքին տնտեսական կա-
պեր

արտաքին քաղաքականություն

արտեզյան ջրեր

արտեզյան ջրհոր

արտերկիր

արտոնագիր

ափ

արև

արևադարձ

արևադարձային գոտի

արևածագ

արևակայություն

արևածաղիկ

شیوه تولیدات، راه

و رسم تولیدات

وسایل تولیدی

تولیدات

صادرات

خارج از کشور

ارز

تجارت خارجی

بازار خارجی

بدهی خارجی

کشورروابط اتقادی

با کشورهای خارجی

روابط اقتصادی با

کشورهای خارجی

سیاست خارجی

آبهای چاه های زیر

زمیني عمیق، آبهای

چاه آرتزین، آبهای

آرتزین

چاه زیر زمینی

عمیق، چاه آرتزین

کشور خارجی، خارج

امتیاز نامه

ساحل

آفتاب، خورشید

حارّه، گرمسیری، گرم

و سوزان

منطقه حارّه ای،

منطقه گرمسیری

طلوع، فجر

انقلاب شمسی

گل آفتاب گردان

արևելք	مشرق
արևմուտք	مغرب
արևմտյան քամի	بادی که از مغرب می وزد
արքայախնձոր (անանաս)	آناناس، عین الناس
աուլ	ده کوهستانی
աֆղան	افغان، پشتو

Բք

բաղ	اردک
բազալտ	بازالت
բազե	عقاب
բազմակնություն	تعدد زوجات، چند همسری
բաժնետոմս (ակցիա)	سهام
բաժնետիրական ընկերություն (ակցիոներական ընկե- րություն)	شرکت سهامی
բալ	آلبالو
բալանս (հաշվեկշիռ)	تراز، بیلان
բալենի	درخت آلبالو
բալասանատու ծառ	هر درختی که از آن صمغ معطری بدست می آید
բալլ	1- درجه ریشتر، 2-
	نمره
բակլա	باقالی
բամբակ	پنبه
բամբակենի	پنبه دانه
բամբուկ (հնդկեղեգ)	خیژران، خیژران
բանակ	ارتش
բանան (աղամաթղենի)	موز

բանկ	بانک
բանվոր	کارگر
բանջարանոց	باستان، جالیز
բանջարեղեն	سبزیجات
բառբաբ	بائوباب
բատատ (քաղցր կարտոֆիլ)	سیب زمینی شیرین
	طمع
բարբառ	لهجه
բարել	بشکه نفت
բարեխառն	معتدل
բարխան	تپه شنی در بیابان
	و صحرا
	فلات
բարձրավանդակ	ارتفاع، بلندی
բարձրություն	اقتصاد آزاد
բաց տնտեսություն	بلندی مطلق
բացարձակ բարձրություն	رطوبت مطلق
բացարձակ խոնավություն	سلطنت مطلقه
բացարձակ միապետություն	نوعی بز کوهی، کل و
բեզոարյան այծ	بز
	بنزین
բենզին	بار، محموله
բեռ	گردش بار
բեռնաշրջանառություն	کامیون، ماشین باری
բեռնատար մեքենա	تحریم
բեռնարգելք (եմբարգո)	محصول
բերք	باردهی، حاصل دهی
բերքատվություն	بوفالوی آمریکایی
բիզոն	تپه
բլուր	بودجه
բյուջե	بلور
բյուրեղ	کریستال، بلور
բյուրեղապակի	

բնական արբանյակ
բնական զոնա

قمر طبیعی
زون طبیعی، حوزه
طبیعی

բնական կաուչուկ
բնական համալիր
բնական միջավայր
բնական պայման
բնական ռեսուրս
բնակավայր
բնակչության աճ

کائوچوی طبیعی
مجتمع طبیعی
محیط طبیعی
شرط طبیعی
منابع طبیعی
اقامتگاه، منزل
ارتقاء جمعیت، رشد
جمعیت کشور

բնակչության բնական աճ
բնակչության թիվ
բնակչության խտություն
բնակչության կազմ
բնակչության միջին տարիք
բնակչության վերարտադ-
րություն

رشد طبیعی، جمعیت
جمعیت، تعداد جمعیت
میزان تراکم، جمعیت
ترکیب جمعیت
سن میانگین
بازتولید جمعیت

բնակչություն
բնապահպանություն

جمعیت، اهالی
حفاظت محیط زیست،
حفاظت طبیعت

բնատեսք (լանդշաֆտ)

چشم انداز، منظره،
نمود سطح زمین

բնության պահպանություն

حفاظت طبیعت، حفاظت
محیط زیست

բնություն
բնօգտագործում

طبیعت
استفاده کردن منابع
طبیعی

բոխի

1- رازیانه اسپ 2-
درخت کولکن

բողկ
բորենի

ترب
کفتار

բորսա (սակարան)	بورس
բոքսիտ	بوکسیت
բոնակցում (անեքսիա)	انضمام
բրազիլացի	اهل برزیل، برزیلی
բու	جغد، بوف
բույս	گیاه، نبات
բուսաբանություն	نبات شناسی
բուսաբուծություն	پرورش نباتات و گیاهان
բուսախեժ	انگم گیاهی
բուսահող (հումուս)	جهان گیاهان و نباتات
բուսական աշխարհ	نباتات
բուսականություն	نباتات، گیاهان
բուսական յուղ	روغن نباتی
բուրդ	پشم
բուք	بوران، کولای
բրածո	1-بقایای موجود زنده محفوظ در سنگ های پورته زمین 2-
բրածո բույսեր	فسیل 3- سنگ واره
բրածո օրգանիզմներ	فسیل نباتات
բրիզ	موجودات زنده محفوظ در سنگ های پورته زمین، موجودات فسیلی
բրինձ	نسیم دریا
բուստ (կորալ)	برنج
բրուտագործ	مرجان
բրուտագործություն	سفالگر
բլեռ	سفالگری
	قطب

բնեռախույզ
բնեռային աղվես
բնեռային աստղ
բնեռային գայլ
բնեռային գիշեր
բնեռային ցերեկ
բնեռափայլ

کاوش کننده در قطب
روباه قطبی
ستاره قطبی
گرگ قطبی
شب قطبی
روز قطبی
فجر شمالی

Գգ

գագաթ
գագ
գագամուղ
գագան
գագանաբուծություն
գագար
գագօջախ
գալակտիկա
գաղթական
գաղթավայր
գաղութ
գայլ
գայլաձուկ
գաջ
գարեջուր
գարի
գարուն
գեյզեր

قلّه
گاز
خط لوله انتقال گاز
حيوان وحشی
پرورش حیوانات وحشی
هویچ
اجاق گاز
کهکشان
مهاجر
محل مهاجرت
مستعمره
گرگ
گرگ بچه
گچ
آبجو
جو
بهار
1-فواره آب و بخاری
که از زیر زمین
بروز می کند 2-چشمه
آب گرم 3- دیگ آب
گرم کن
رود

գետ

գետաբերան
գետաբերուկ
գետագալար
գետահովիտ
գետահուն
գետաձի
գետային համակարգ
գետային տրանսպորտ

գետային ցանց
գետի ավազան
գետնախնձոր
գետնամորի
գետնանուշ
գետնասկյուռ
գերմանացի
գիհի
գին
գինի
գինեգործություն
գիշեր
գիշերահավասար

գիպս
գիտություն
գլոբուս
գյուղ
գյուղական բնակչություն
գյուղատնտեսություն
գյուրգա

գնչու

دهنه رود
آبرفت
پیچ رودخانه
وادی رودخانه
بستر رود
اسب آبی
شبهه رود
وسيله نقلیه
رودخانه ای
شبهه رودها
حوضیه رود
سیب زمینی
توت فرهنگی جنگلی
بادام زمینی
موش صحرايي
آلمانی، اهل آلمان
درخت اردج
قیمت
شراب
شراب سازی
شب
تساوی شب و روز،
اعتدال ایام
سنگ گچ، ژیپس
دانش
کره جغرافیایی
ده، روستا
جمعیت روستا نشین
کشاورزی، زراعت
مار گرزھف گرزھ
مار، مار سمی و
خطرناک
کولی

գոգավորություն
գոլորշի
գոլորշացում
գոմեշ
գոտիական ժամանակ
գորգ
գորգագործություն

فرو رفتگی، گودی
بخار
تبخیر
گاو میش
ساعت منطقه زمانی
قالی، فرش
قالی بافی، فرش
بافی

գորիլա
գործագուրկ
գործագրկություն
գործակալություն
գործարան
գործող հրաբուխ
գորշ արջ
գորշ հող
գրանիտ
գրաստ

گوریل
بی کار
بی کاری
نمایندگی
کارخانه
کوه آتش فشان فعال
خرس سیاه
خاک سیاه
سنگ خارا

գրաստային տրանսպորտ

مَرکَب، حیوان باربر
یا سوار شدنی
وسایل باربری
حیوانی

գրաֆիտ
գրունտային ջուր (գետնաջուր)
գույք
գունավոր մետաղ
գունավոր մետաղաձուլություն
գունդ

گرافیت
آبهای زیر زمینی
اثاثیه
فلز رنگی
ذوب فلزات رنگی
گردان (ارتش)

Դ

դամբարան
դաշնություն (ֆեդերացիա)
դաշտ

آرامگاه
فدراسیون
دشت

դաշտավայր	دشت
դաշտավարություն	کشت کاری
դատավոր	قاضی، دادرس
դատարան	دادگاه
դար	قرن، سده
դարաշրջան	عصر، عهد
դարավանդ	بلندی، ارتفاع، زمین بلند
դարբին	آهنگر
դարբնություն	آهنگری
դարչնագույն հող	خاک دارچینی رنگ
դափնի	درخت غار
դելտա	دلتا
դեղաբույս	گیاه دارویی
դեղորայք	داروجات
դեղձ	هلو
դեղձենի	درخت هلو
դելֆին	دلفین
դեսպան	سفیر
դեսպանատուն	سفارت خانه
դեսպանություն	سفارت
դդմիկ	کدو
դդում	کدو تنبل
դինոզավր	دایناسور، داینوسُور
դիվանագետ	دیپلمات
դիվանագիտություն	دیپلماسی
դիվանագիտական հարաբե- րություններ	روابط دیپلماسی
դյույմ	اینچ
դպրոց	دبستان، مدرسه
դրամ	پول
դրամագլուխ	سرمایه

դրամատուն

بانک

Եե

եգիպտացորեն

ذرت

ելակ

توت فرنگی

եկամուտ

درآمد

եկեղեցի

کلیسا

եղանակ

هوا

եղեգ

نی

եղեգնակատու

گربه نر نیزاری

եղյամ

برف ریزه

եղնիկ

آهو

եղննի

درخت کاج

եղջերու

گوزن

եղջերվաբուծություն

گوزن داری، گوزن

پروری

ենթակառուցվածք

تشکیل

ենթանտառ

پوشش گیاهی جنگل،

پوشش گیاهی زیر

درختان جنگل به

عنوان تحتانی ترین

قشر گیاهی جنگل

خشکسالی

երաշտ

عصر

երեկո

شبدر

երեքնուկ

آهن

երկաթ

نوع درختی که چوب

بسیار محکم دارد

(پارونیا) از چوبش

چشم مهره برای

جانوران می سازند

سنگ آهن، سنگ معدن

երկաթաքար

երկաթուղի
երկաթուղային կայարան
երկաթուղային տրանսպորտ

երկարաթել բամբակ
երկարակեցություն
երկինք
երկիր (պետություն)
Երկիր (մոլորակ)
երկնաքար

երկրաբան
երկրաբանական դարաշրջան
(Էրա)

երկրաբանություն
երկրագործություն
երկրագունդ
երկնակամար
երկրակեղև
երկրամաս
երկրաշարժ
երկրաշարժագիր (սեյսմո-
գրաֆ)

երկրաջերմային էլեկտրա-
կայան

Երկրի առանցք
Երկրի միջուկ
Երկրի տարեկան պտույտ

Երկրի օրական պտույտ

آهن
راه آهن
ایستگاه راه آهن
وسيله نقلیه راه
آهنی
پنبه الیاف دراز
طول عمر، دیرپایی
آسمان
کشور
کره زمین
آسمان سنگ، سنگ
آسمانی
زمین شناس
عهد زمین شناسی
زمین شناسی
کشاورزی
کره زمین
فلک، آسمان
پوسته زمین
سرزمین
زلزله
زلزله سنج
نیروگاه برق آبی
محور زمین
هسته زمین
گردش سالانه کره
زمین
گردش روزانه کره
زمین

Եվրոպեոիդ
Էքիդնա

اروپایی نژاد
جانوری که در
استرالیا زندگی می
کند، خاریشت بی
دندان

Զգ

զարգացող երկիր
զարգացած երկիր
զբաղվածություն
զբոսաշրջիկ (տուրիստ)
զբոսաշրջություն (տուրիզմ)
զեբբ
զենիթ
զեյթուն (ձիթապտուղ)
զինանշան
զինված ուժեր
զմբուխտ
զոնա
զոնայականություն

զոնդ
զուգահեռական

զուբբ

کشور رو به انکشاف
کشور متریقی

گردشگر، توریست
گردشگری، توریسم
گورخر، گور اسب
اوج، سمت الرس
زیتون
نشان دولتی
نیروی مسلح
زمرد
منطقه
تقسیمات مناطق
زمانی
بالون هواشناسی
متوازی، به طور
متوازی
گاو میش اروپایی،
ویسنت

ԷԷ

Էլեկտրալամպ
Էլեկտրակայան
Էլեկտրաշարժիչ
Էլեկտրաքարշ
Էկոլոգիա

Էկոնոմիկա
Էմիգրացիա
Էմիր
Էմիրություն
Էներգիա

Էներգետիկա
Էներգետիկական հաշվեկշիռ
Է₂
Էպիկենտրոն
Էվկալիպտ
Էրոզիա (ողողամաշում)
Էքսկավատոր
Էքսկլավ
Էքսկուրսիա
Էքստենսիվ տնտեսություն
Էֆեմեր (կարճակյաց)

لامپ برق
نیروگاه برق
موتور الکتریکی
لوکوموتیو
بوم شناسی، -2 محیط
زیست
اقتصاد
مهاجرت
امیر
امارات
انرژی برق، نیروی
برق
انرژی
ترازنامه انرژی برق
خر
مرکز
اکالیپتوس
فرسایش
اکساکاواتور
اکسکلاو
گردش دسته جمعی
اقتصاد
بی دوام

ԷԸ

ընդերք
ընկերություն
ընկույզ
ընկուզենի
ընձառյուծ
ընձուղտ

معدن، کان
شرکت
گردو
درخت گردو
پلنگ
شتر مرغ

ընտանեկան կազմ
ընտանիք
ընտանի կենդանի
ընտրություն

ترکیب خانواده
خانواده
حیوان اهلی
انتخاب

ԹԹ

թագավոր
թագավորություն
թաղամաս

پادشاه ، شاه
شاهنشاهی، پادشاهی
منطقه مسکونی در
شهر، شهرک

թայֆուն
թանգարան
թանկարժեք քար
թատրոն
թառափ

طوفان
موزه
سنگ گران قیمت
تئاتر
استروژن، ماهی
خاویار، تاس ماهی،

թափոն
թեթև արդյունաբերություն
թեյ
թերթ
թերակղզի
թերթաքար
թզենի
թթենի
թխկի
թռչուն
թռչնաբուծություն
թռչնաշուկա
թութ
թութակ
թուզ

اوزون برون
فضولات
صنایع سبک
چای، چایی
ورق
شبه جزیره
سنگ لوح، پلمه سنگ
درخت انجیر
درخت توت
افرا
پرنده
پرورش پرندگان
بازار فروش پرندگان
توت
طوطی
انجیر

թուղթ	کاغذ
թունավոր	سمّی
թունել	تونل
թուջ	چدن
թուրինջ	ترنج، بالنگ
թուրք	ترک
թուրքմեն	ترکمن
թուփ	بوته
թփուտ	بوته زار

ԺԺ

Ժամ	ساعت
Ժամային գոտի	منطقه زمانی
Ժամանակագրություն	1-گاه شماری، تاریخ، تقویم 2-
Ժայթքում	دانش ثبت و بررسی رویدادهای گذشته بیرون ریختن، خارج کردن
Ժայռ	صخره
Ժենշեն	درخت جنسه یا جنسان
Ժողովուրդ	ملت، مردم
Ժողովրդագրություն	نژاد شناسی
Ժողովրդավարություն	مردم سالاری

Իի

իզոբար	دارای فشار برابر، ایزوبار
իզոթերմ	ایزوترم
իծ	افعی
իլ (թուրք.)	ایل
ինստիտուտ	انستیتو، دانشکده

ինտենսիվ տնտեսություն

اقتصاد کارایی،
اقتصاد ثمر بخش

ինքնաթիռ

هواپیما

ինքնաթիռաշինություն

صنعت هواپیما سازی

ինքնավար

خودمختار

ինքնավարություն

خودمختاری

ինքնաբժեք

قیمت تمام شده

իշխանություն

حکومت، سلطه

իջվածք

پایین آمده

իսլամ

اسلام

իսպանացի

اسپانیایی

իտալացի

ایتالیایی

ԼԼ

լայնատերև անտառ

جنگل با درختهای

دارای برگهای پهن

լանդշաֆտ (բնատեսք)

چشم انداز 2- نمود

سطح زمین

լանջ

دامنه

լաստ

کَلک

լաստանավ

کلک، نوعی قایق

کوچک

լավա

گدازه، سعیر آتش

فشانی

լեզվաընտանիք

خانواده زبانی

լեզվախումբ

گروه زبانی

լեռ

کوه

լեռնագագաթ

قله قله کوه

լեռնագոյացում

کوه زدایی

լեռնալանջ

دامنه کوه

լեռնանցք

گردنه

լեռնաշխարհ

کوهستان

լեռնաշղթա	سلسله کوه
լիալուսին	هلال
լիճ	دریاچه
լոբի	لوبیا
լուիկ	گوجه فرنگی
լողափ	ساحل
լոբ	بلدرچین
լորենի	زیرفون، زیرفون
լոքո	اسبله
լվացքի մեքենա	ماشین کالاشویی
լուսան	سیاه گوش، وشق
լուսին	مهتاب
լցանավ	کشتی نفت کش

Խխ

խաղող	انگور
խաղողագործություն	تاک داری، انگور کاری، مو کاری
խանութ	دکان، مغازه
խառնածին	آدم دورگه
խառն անտառ	جنگل درختان مختلف
խառնարան	محل پیوستن جریان آب دو رودخانه 2-
	باز شدن در قله کوه آتش فشانی
խեժ	انگم
խեժափիճի	درخت پهن برگ
խեցգետին	خرچنگ
խիճ	سنگ ریزه، شن
խլուրդ	نئش مئر
խնձոր	سیب
խնձորենի	درخت سیب

խոզ	خوك
խոզաբուծություն	خوكدارى، تربيت خوك
խողովակ	لوله
խողովակաշար	خط لوله
խոնավաչափ	رطوبت سنج
խոնավություն	رطوبت
խոտ	علف
խոտհարք	علف كنى، علف چينى
խորհրդարան	پارلمان، شورا
խորշակ	باد سموم
խտանյութ	ماده اوليه
խուտոր (ռուս.)	قریه

Ծծ

ծաղիկ	گل
ծաղկաբուծություն	گل کارى، پرورش گل
ծանծաղուտ	گدار، محل عبور از قسمت کم عمق رودخانه
ծանր արդյունաբերություն	صنایع سنگین
ծառ	درخت
ծառայող	کارمند، 2- خدمتکار
ծիածան	رنگین کمان
ծիրան	زردالو
ծիրանենի	درخت زردالو
ծխախոտաբույս	توتون
ծծումբ	گوگرد
ծնելիություն	زايش
ծնող	والدين
ծով	دریا
ծովագնաց	دریانورد
ծովագեփյուռ (բրիգ)	نسیم دریایی

ծովածոց
ծովային կլիմա
ծովային հոսանք
ծովային տրանսպորտ

ծովացուլ
ծովափ
ծովի մակարդակ

ծովի մակերևույթ
ծոց

خليج
آب و هوای دریایی
باد دریایی
ترانسپورت دریایی،
وسيله نقلیه دریایی
گاو دریایی
ساختل دریا
سطح دریا، رویه
دریا
سطح دریا
خليج

ԿԼ

կադաստր
կաթ
կաթնասուն
կակաչ
կակառ
կակտուս
կաղին
կաղնի
կալիումական աղ
կահույք
կահույքի արդյունաբերություն
կամուրջ
կայարան
կայծակ
կայսր
կայսրություն
կանադացի
կանեփ

کاداستر
شیر
پستاندار
شقایق
لاله
کاکائو
کاکتوس
بلوط
درخت بلوط
اسید پتاسیوم
مبل
صنایع مبل سازی
پل
ایستگاه
رعد و برق
امپراتوری
اهل کانادا،
کانادایی
شاهدانه

կանցլեր	صدر اعظم
կաշեգործություն	چرم سازی
կաշի	چرم
կաշվե	جرمی
կապ	ربط، ارتباط
կապար	سرب
կապիկ	میمون
կապիտալ	سرمایه
կապիտալի արտահանում	استخراج سرمایه
կառավարություն	دولت
կաստա	سیلک، گروه محدود
	اجتماعی
կավ	گِل سرخ
կավահող	خاک گِل سرخ
կավային անապատ	بیابان گِل سرخ
կավիճ	گچ
կատու	گربه
կարագ	کره
կարակուլ	قره گل
կարաս	قو
կարատ	قیراط
կարիճ	کژدم
կարկուտ	تگرگ
Կարմիր գիրք	کتاب سرخ
կարմրահող	گِل سرخ
կարստ	ثمره
կարտոֆիլ	سیب زمینی
կաուչուկ	کائوچو
կաքավ	کبک
կենգուրու	کانگورو
կենդանական աշխարհ	دنیای حیوانات
կենդանի	زنده

կենսածին	حيات بخش زنده
կենսալոբրտ	زيست بوم ، محيط
կեչի	زيست
կեռաս	درخت توس
կեռասենի	گيلاس
կեսգիշեր	درخت گيلاس
կեսօր	نيمه شب
կետ (կենդանի)	ظهر
կիլովատ	نهنگ
կիլովատ ժամ	كيلو وات
կինոթատրոն	كيلووات ساعت
կիսաանապատ	سينما
կիսագունդ	نيمه بيابان
կիվի	نيم كره
կիտրոն	كيوى
կիտրոնենի	ليمو
կիրճ	درخت ليمو
կլիմա	دره
կլիմայական գոտի	آب و هوا
կկու	منطقه آب و هوايى
կյանքի միջին տևողություն	فاخته ، كوكو
կղզի	ميانگين طول عمر
կղզեխումբ (արշիպելագ)	بشر
կոբալտ	جزيره
կոբրա	مجمع الجزاير
կոլիբրի	كبات
կոկորդիլոս	مار عينكى ، كبرا
կոդմնացույց	مگس مرغ
կոդմնորոշում	تمساح
կոմբայն	قطب نما
	جهت يابى
	كمباين

կոմբինատ	کامبینات
կոնգրես	کنگره
կոնսոլիդացիա (ազգային համախմբում)	اتحاد ملی
կոնցեռն	کنسرسیوم
կոնյակ	کونیاک
կոնյակագործություն	صنایع تولید کونیاک
կոնֆեդերացիա (համադաշնություն)	کنفدراسیون
կոշիկ	کفش
կոշկագործություն	کفاشی
կոոպերացիա	تعاون
կոոպերատիվ	یاری رسانی، کویراتیف
կորալ (բուստ)	مرجان
կորալաորսություն	استخراج مرجان
կորեացի	اهل کره، کره ایی
կորեկ	ارزن
կորպորացիա	کرپراسیون، همکاری و دست گیری، تعاون
կոքս	کُک
կռունկ	پاشنه 2-کرنا
կրաքար	سنگ آهک
կրթություն	آموزش، تحصیل
կրիա	لاک پشت
կրծող	جونده
կրոն	دین
կրոնական փոքրամասնություն	اقلیت دینی
կուղբ	بیدستر
կուսակցություն	حزب

Հh

հագուստ	پوشاک، البسه
հագուստեղեն	البسه، پوشاک
հալվե	حلواى
հալֆա (արար.)	حلفا
հախճապակի	کریستال
հախճասալիկ	کاشى
հակամարտություն	رویارویی، مقابله
հակինթ	ياقوت
հաղարջ	انگور فرنگى
հաղարջենի	بوته انگور فرنگى
հաղորդակցության ուղիներ	راه هاى ارتباطى
հաճարենի	املاى: نوعى گندم كه در مصر مى روید
համագործակցություն	همکارى
համալսարան	دانشگاه
համախառն ազգային արդյունք	درآمد ناخالص مى
համախառն արտադրանք	محصول ناخالص
համախառն ներքին արդյունք	محصول ناخالص مى
համաձայնագիր	موافقتنامه
համակարգիչ	كامپيوتر
համայնք	جامعه
համամոլորակային հիմնախնդիրներ	مسائل عمده جهانى
համաշխարհային շուկա	بازار بين المللى (جهانى)
համաշխարհային տնտեսություն	اقتصاد جهانى
համաշխարհային օվկիանոս	اقیانوس بين المللى (جهانى)
համաստեղություն	مجموعه ستارگان
համատիրություն	تعاونى ساختمانى

հայ	ارمنى
հայտնագործություն	كشف
հայրենագիտություն	بوم شناسى
հայրենադարձություն	بازگشت به وطن
համադաշնություն (կոնֆեդե- րացիա)	کنفدراسيون
համեմ (զինձ)	گشنيز
համեմունքներ	ادويه جات
համեմունքային բույսեր	دانه، ریشه، يا پوست برخی گیاهان که به عنوان چاشنی برای خوش طعم کردن غذا به کار می رود، ادويه جات
հանգած հրաբուխ	کوه آتش فشان خاموش
հանրապետություն	جمهوری
հանրավճիռ (ռեֆերենդում)	تصميم عمومي
հանրաքվե	رفراندوم، همه پرسى
հանքային պարարտանյութ	کود معدنى
հանքային ջուր	آب معدنى
հանքանյութ	سنگ معدن
հանքահոր	چاه معدن
հանքավայր	معدن
հաշվեկշիռ	تراز، بيلان
հասարակած	نصفالنهار
հասարակարգ	جامعه
հաստոց	دستگاه خراطى
հաստոցաշինություն	صنایع تولید دستگاه
հավերժական ձյուն	های خراطى
հատակագիծ	برف دائمی نقشه، طرح

հատապտուղ	میوه بوته ای
հարաբերական բարձրություն	ارتفاع نسبی
հարաբերական խոնավություն	رطوبت نسبی
հարավ	جنوب
հարթավայր	دشت، وادی
հարկ	طبقه
հաց	نان
հացամթերք	محصولات ناوایی
հացահատիկ	گندم
հացենի	درخت نان
հեծանիվ	دوچرخه
հեկտար	هکتار
հեղեղ	سیل
հեղեղատ	1-گودال، سیلاب
հեպարդ	یوزپلنگ وحشی
հեռախոս	تلفن
հեռուստացույց	دستگاه تلویزیون
հեռուստատեսություն	شبکه تلویزیون
հիմնադրամ	بنیاد
հինա	اکنون، حالا
հյուպատոս	کنسول
հյուպատոսություն	کنسولگری
հյուսիս	شمال
հյուսիսային եղջերու	گوزن مناطق شمالی
հնագիտություն	باستان شناسی
հնդիկ	هندو
հնդկահավ	بو قلمون
հնդկացի	سرخ پوست
հնդկացորեն	گندم سیاه
հոգևորական	روحانی
հող	خاک
հողաբարելավում	بهینه سازی خاک

հողահանդակ	قطعه زمین
հողագործություն	کشاورزی
հողային կադաստր	اطلاعیه درباره
	ذخایر ارضی
հողային ֆոնդ	ذخیره ارضی
հողաշերտ	قشر زمین
հողմահարություն	وزیدن طوفان
հողմային էլեկտրակայան	نیروگاه بادی
հոն	زغال اخته
հոնի	درخت زغال اخته
հովազ	گراز
հովիտ	وادی
հորատանցք	چاه های حفر شده
հորդացում	حرکت شدید امواج
	دریا، تلاطم
	افق
հորիզոն	افقی
հորիզոնական	جهات (اطراف) افق
հորիզոնի կողմեր	آتش فشان
հրաբուխ	سنگ های معدنی آتش
հրաբխային ապարներ	فشانی
	میدان
հրապարակ	یهودی
հրեա	موشک
հրթիռ	دماغه
հրվանդան	یهودیت
հուդայականություն	گیاهاک، هوموس
հումուս	مواد خام
հումք	اصل یونان، یونانی
հույն	کف رودخانه
հուն	مجسمه یادبود
հուշարձան	

Ձձ

ձայնախորաչափ

عمق سنج، دستگاہی
که از طریق سرعت
صوت، عمق آبهای
عمیق را اندازه
گیری می کند

ձեռնարկություն

اداره

ձի

اسب

ձիաբուծություն

پرورش اسب

ձիթապտուղ

زیتون

ձիթենի

درخت زیتون

ձկնկիրթ

خاویار

ձկնկուլ

ماهی پرنده، پرنده

ماهی

ձկնորս

ماهیگیر، صیاد

ձկնորսություն

ماهیگیری، صیادی

ձմեռ

زمستان

ձմեռուկ

هندوانه

ձյան գիծ

خط برف

ձյուն

برف

ձնածածկույթ

پوشش برف

ձնհալ

آب شدن برف

ձոր

دره

ձորակ

دره تنگ و کوچک

ձուկ

ماهی

Ղղ

Ղուրան

قرآن

ՃՃ

Ճագար

خرگوش خانگی

Ճագարաբուծություն

پرورش خرگوش خانگی

ճագարամուկ	موش دوپای
ճակնդեղ	چغندر
ճահիճ	باطلاق
ճահճակուղբ	سگ آبی
ճահճացում	باتلاقی شدن زمین ها
ճենակավ (կառլին)	گل مخصوص تولید ظروف چینی
ճանապարհ	راه
ճանապարհորդ	مسافر
ճանապարհորդություն	مسافرت، سفر
ճապոնացի	اهل ژاپن، ژاپونی
ճառագայթ	اشعه
ճառագայթում	تشعشع، تابش اشعه
ճգնաժամ	بحران
ճենապակի	[ظروف] چینی
ճնճղուկ	گنجشک
ճնշում	فشار
ճնշաչափ (բարոմետր)	دستگاه فشار سنج
ճոպանուղի	تله کابین

Մւ

մագաղաթ	پارسمن، پوست
մագմա	حيوانی، کاغذ پوستی مواد گداخته درون زمین
մագնոլիա	ماگنولیا
մախ (եգիպտացորեն)	ذرت
մալաքիտ	مرمر سبز
մակերևութային ջրեր	آبهای سطحی
մակերևութ	سطح
մակընթացային էլեկտրա- կայան	نیروگاه مدی

մակընթացություն

مدّ، بالا آمدن منظم
و متناوب سطح آب
دریاهای آزاد

մահացություն

مرگ و میر

մահմեդականություն

پیروی از دین اسلام

մամուլ

مطبوعات

մայրամուտ

غروب

մայրաքաղաք

پایتخت

մայրահավ

خروس کولی نر

մայրի

گنار

մայրցամաք

قاره

մայրցամաքային ծանծաղուտ

گذار قاره ای، قسمت

(շելֆ)

کم عمق رودخانه

մայրուղի

بزرگراه

մամոնտ

ماموت

մանգան

منگنز

մանգուստ

درنده کوچک مارخوار

մանգո

مانگو

մանդարին

نارنگی

մանուֆակտուրա

منسوجات

մառախուղ

مه

մասնագիտացում

به دست آوردن یا

کسب شغل

մասնագիտություն

شغل

մասնավոր սեփականություն

مالکیت شخصی

(خصوصی)

մասշտաբ

مقیاس

մասուր

نسترن

մասրենի

بوته نسترن

մարգագետին

مزرعه

մարգարիտ

مروارید

մարգարտաորսություն

صنایع تولید

مروارید

մարգարտաքար (պեռլիտ)
մարդածին (անթրոպոգեն)
մարդահամար
մարդատար մեքենա
մարզ
մարմար
մարջան
մաքս
մաքսատուն
մեգալոպոլիս
մեծահասակ
մեղու
մեղվաբուծություն
մենաշնորհ (մոնոպոլիա)
մենեջեր
մեջլիս
մետաղ
մետաղագործություն
մետաղաձուլություն
մետաքս
մետաքսագործություն
մետաքսաթել
մետիս
մետրո
մերձարևադարձային

մերձքաղաքային տնտեսու-
թյուն

لؤلؤ، ذر، مرواريد
انسان زار
سرشماری
ماشین سواری
مرز
مرمر
مرجان
مالیات
گمرک
شهر بزرگ
بزرگسال
زنبور
زنبور داری
انحصار
مدیر
مجلس
فلز
فلزکاری
ذوب فلز
ابریشم
ابریشم بافی،
ابریشم ریزی
نخ ابریشم، تار
ابریشم بافی
دورگه
مترو
1-گرمسیری، 2- به
عمل آمده در
گرمسیر، 3- واقع در
گرمسیر
اقتصاد بین شهری،
اقتصاد بین شهری

մեքենա	ماشین، خودرو
մեքենաշինություն	خودرو سازی
մզկիթ	مسجد
մթնոլորտ	1- اتمسفر، 2- هوا، 3-
	فضا، محیط، جو
մթնոլորտային ճակատ	محل برخورد با منطقه مرزی دو توده هوای متفاوت یا دارای اختلاف دمای زیاد
մթնոլորտային ճնշում	فشار هوا
մթնոլորտային տեղումներ	بارندگی
միապետություն	دیکتاتوری، خودکامگی، استبدادی
Միավորված ազգերի կազմա- կերպություն	سازمان ملل متحد
միգրացիա	مهاجرت، کوچ، سیر
միկադո	لقب قیصران ژاپنی
մինարե, մինարեթ	منار
միներալ	ماده معدنی
միջազգային առևտուր	تجارت جهانی
միջազգային նեղուցներ	تنگه های بین المللی (جهانی)
միջազգային ջրանցքներ	کانال های بین المللی
միջատ	حشره
միջերկրածովյան կլիմա	آب و هوای دریای مدیترانه
միջօրեական	نصف النهار
միջազգային	بین النهرین
միջազգային հարաբերություն- ներ	مناسبات بین الملل

միջազգային տնտեսական
կապեր
միբաժ (օդատեսիլ)
միրգ
միջատ
միս
մդոն
մշակող արդյունաբերություն
մշակույթ
մոդես
մոլիբդեն
մոլլա
մոլորակ
մոխիր
մոնիթորինգ (մշտադիտար-
կում)
մոնդոլ
մոնդոլոիդ
մոնոկուլտուրա
մոնոպոլիա
մոշ
մոշենի
մոտոցիկլետ
մորի
մորթեղենի արդյունաբե-
րություն
մորթի
մսեղենի արդյունաբերություն
մտավորականություն
մրջյուն
մրջնակեր
մուլատ

روابط بين الملل
سراب، آبنا
میوه
حشره
گوشت
مایل (واحد طول)
صنایع پروسسی
فرهنگ
سوسمار
ملیبدن
ملا
گُره ، فلک، کیهان
خاکستر
نظارت دایمی، نظارت
مداوم
مغول
از نژاد مغول
کشت خالص
انحصار
تمشک
بوته تمشک
موتور سیکلت
توت فرنگی جنگلی
صنایع تولید پوست
باب
پوست
صنایع تولید گوشت
روشنفکری
مورچه
خوراک مورچه
دورگه

մուստն
մուստնային կլիմա
մուֆլոն

باد موسمی
آب و هوای موسمی
قوج کوهی، بز کوهی

Յյ

յագուար
յակ

پلنگ آمریکای جنوبی
نوعی گاو میش

Նն

նադիր

هر نقطه کره زمین
که انسان روی آن می
ایستد، این نقطه
پایین ترین نقطه
اوج می باشد

նախագահ
նախարար
նահանգ
նահանջ տարի
նահապետ

رییس
وزیر
استان، ولایت
سال کبیسه
بنیان گذار خاندان،
بانی خاندان، موسس
خاندان

նահապետական
նարինջ
նարնջենի
ներկ
նավ
նավահանգիստ
նավաշինություն
նավավարձ
նավատորմ
նավարկություն
նավթ

سنتی
پرتقال
درخت پرتقال
رنگ
کشتی، ناو
بندر، بندرگاه
کشتی سازی
کرایه سفر با کشتی
ناوگان
کشتی رانی
نفت

նավթադուլար	دلاری که از فروش نفت بدست می آید
նավթամթերք	محصولات نفتی
նավթամուղ	خط لوله نفت
նավթավերամշակում	صنایع تولید محصولات نفتی
նավթաքիմիա	پتروشیمی
նեղուց	تنگه
ներգադթ	عودت به وطن، بازگشت به وطن
ներդրում	سرمایه گذاری
ներքին ջրեր	آبهای داخلی
ներգրոիդ	سیاه پوست
ներդրում	سرمایه گذاری
ներկ	رنگ
ներմուծում	واردات
նիկել	نیکل
նյութափոխանակություն	جذب و رفع مواد غذایی
նշենի	درخت بادام
նոճի	درخت سرو
նոսրանտառ	جنگل انبوه
նոնաքար	لعل
նոնենի	درخت انار
նստվածք	ته نشست
նստվածքային ապարներ	سنگ های معدنی ته نشست شده
նուշ	بادام
նուռ	انار

շաբաթ	شنبه
շագանակ	شاه بلوط
շագանակենի	درخت شاه بلوط
շագանակագույն հողեր	خاکهای قهوه ای رنگ
շաղգամ	شلغم
շարիաթ	شرع، شرعیات
շաքար	قند
շաքարեղեգ	نیشکر
շաքարի արդյունաբերություն	صنایع تولید قند
շաքարի ճակնդեղ	چغندر قند، لبلبو، لبو
շելֆ (մայրցամաքային ծանծա- դուտ)	گذار قاره ای، قسمت کم عمق رودخانه
շերամապահություն	پرورش کرم ابریشم پرورش نوغان شیعه
շիիզմ	میمون بزرگ، شامپانزه
շիմպանզե	مصالح ساختمانی
շինանյութեր	صنایع تولید مصالح ساختمانی
շինանյութերի արդյունա- բերություն	امور ساختمانی
շինարարություն	بوته گیاهی جو دو سر از خانواده گندمیان
շյուղախոտ	پرورش سگ شغال
շնաբուծություն	اردک ماهی
շնագալ	محیط زیست
շնածուկ	دوره، عهد، منطقه
շրջակա միջավայր	دوران
շրջան	
շրջանառություն	

շրջապտույտ
շրջանացում

گردش
عبور از کنار چیزی
یا کسی

շուկա
շուն
շուրջերկրյա ճանապարհորդություն

بازار
سگ
مسافرت دور دنیا

Ոո

ոգնի
ոլոռ
ողողատ

جوجه تیغی
لیله
شن یا خاک باد
آورده، آبرفت،
قسمتی از ساحل دریا
که از رسوبات تشکیل
شده است

ոչ արտադրական ոլորտ
ոչխար
ոչխարաբուծություն
ոռոգում
ոսկի
ոսպ
ոստիկան
ոստիկանություն
ոստրե
որդան կարմիր

شاخه غیر تولیدی
گوسفند
گوسفند داری
آبیاری
طلا
عدس
پاسبان
پاسبانی، کلانتری
صدف ماکول
نوعی رنگ قرمز که
در هنر نقاشی
ارامنه به کار رفته
است

որնգդեդն (իշայծյամ)
որձաքար (քվարց)
որոտ
որս

گوزن
کوارتس
رعد، تندر
شکار

որսորդություն

شکار، مشغول شکار
کردن بودن

ՉԶ

չադրա

چادر

չեզոք գոտի

منطقه خنثی

չեզոքություն

خنثی

չեչաքար (պեմզա)

سنگ پا

չինացի

اهل چین، چینیایی

չիր

خشکیار

չղջիկ

خفاش

չորային

خشک، خشکی

չորային կլիմա

آب و هوای خشک

չորացում

خشکیدن

չոր անձրև

خوای خشک (باران

خشک)

չվերթ

حرکت

չու

نقل مکان، پرواز

پرندگان از شمال به

حرکت و برعکس، حرکت

ՊԱ

պահածո

کنسرو

պահածոների արդյունաբե-
րություն

صنایع کنسرو سازی

պահանջարկ

تقاضا

պահանջումնք

نیاز، احتیاج

պայմանագիր

قرارداد

պայմանագիր միջազգային

قرارداد بین المللی

պայմանական նշան

نشان شرطی

պանիր

پنیر

պանրագործություն

صنایع تولید پنیر

պապայա (հնդկասեխ)
պասսատ

պատանի
պատգամավոր (դեպուտատ)
պարարտանյութ
պարզկա
պարսիկ
պարսկերեն
պեմզա (չեչաքար)
պետական եկամուտ
պետական լեզու
պետական կառավարում
պետական կառուցվածք
պետական կարգ
պետական կրոն
պետական սահման
պետական տարածք
պետական պարտք
պետական վարկ
պետական քարտուղար
պատերազմ
պեռլիտ (մարգարտաքար)

պետություն
պինզվին
պիստակ
պիստակենի
պլանտացիա (տնկատափ)

պլանտացիոն տնտեսություն
պլատին

پاپایا
باد خشک مناطق
گرمسیری
نوجوان
نماینده ، وکیل
کود
پاکف صاف، روشن
پارسیک، فارس
فارسی
سنگ پا
درآمد دولتی
زبان رسمی
اداره دولتی
تشکیل دولت
نظام دولتی
دین رسمی
مرز دولتی
حیطه دولتی
بدهی دولتی
مالیات دولتی
وزیر امور خارجه
جنگ
پرلید، سنگ معدن
مروارید
دولت
پنگوئن
پسته
درخت پسته
کشت زار، منطقه
بزرگ
اقتصاد کشت زاری
پلاتین، طلای سفید

պլատֆորմ
պղինձ
պղպեղ (տաքդեղ)
պնդուկ (տխիլ)
պնդուկենի (տխլենի)
պոլիգրաֆիական արդյունա-
բերություն
պողպատ
պոմիդոր (լուիկ)
պտղաբուծություն
պտտահողմ
պրոտեկտորատ
պրոմիլե

պրովինցիա
պումա

պուրակ

پلاتفرم ، برنامه
مس
فلفل
فندق
درخت فندق
صنایع نشراتی

فولاد
گوجه فرنگی
پرورش میوجات
گردباد
کشور تحت الحمايه
دُزِ مجاز الكل: پی
پی ام
ولایت
یوما ، یوزپلنگ
آمریکایی ، کوگوار
بیشه

ՋՁ

ջայլամ
ջեյրան
ջեռուցում
ջերմաէլեկտրակայան
ջերմային հաշվեկշիռ

ջերմաքարշ
ջերմաչափ
ջերմոց
ջերմուկ (տաք ջուր)
ջորի
ջրագրական ցանց

شتر مرغ
غزال ، اهو
تسعير
نیروگاه حرارتی
ترازنامه نیروگاه
حرارتی
لکوموتیف
دماسنج
گرم خانه
جرموک (آب گرم)
قاطر
شبكة تنظيم منابع
آب

ջրաէլեկտրակայան
ջրաթափանց (ջրանցիկ) ապար

نیروگاه آبی
سنگ معدنی که آب پس
می دهد، سنگ معدنی

ջրահավաք ավազան
ջրամբար
ջրամերժ (անջրանցիկ) ապար

آب بیس ده
مخزن آب
انبار آب
سنگ معدنی که آب پس
نم دهد، سنگ معدنی

ջրային բույսեր
ջրային կենդանիներ
ջրային հաշվեկշիռ
ջրային ռեսուրսներ (ջրային
պաշարներ)

گیاهان آبی
جانوران آبی
تراز منابع آب
ذخایر منابع آب

ջրային տնտեսություն
ջրային տրանսպորտ

اقتصاد منابع آب
وسيله حمل و نقل
دریایی

ջրանցք
ջրավազան
ջրարբիացում

کانال
حوض

ջրբաժան
ջրինոու
ջրհեղեղ
ջրհոր
ջրուորս

سیراب کردن، آبیاری
کردن
میراب

ջրվեժ
ջուր

جلبک، جل وزغ
سیلاب
چاه آب
منطقه آب خیر،
منطقه منابع آب

ջուր

آبشار
الیاف ساقه نوعی
کنف که در گونی
بکار می رود،
چتایی، ژوت
آب

Ռռ

ռադիո	راديو
ռասա	نژاد
ռասիզմ	نژاد پرستی
ռեզերվացիա	ذخیره کردن
ռելիեֆ	عوارض زمین
ռեկրեացիա	زنگ تفریح، وقت تفریح
ռեհան	ریحان
ռենտա	رانت، بهره، درآمد
ռեսուրսներ (պաշարներ)	ذخایر
ռեսուրսաապահովվածություն	تامین شده با ذخایر
ռետին	1- لاستیک، 2- مداد پاک کن
ռեֆորմ	اصلاح، اصلاحات
ռեֆրիժերատոր	فریز، سردخانه
ռնգեղջույր	کرگدن
ռոբոտ	ربات
ռոբոտաշինություն	صنایع تولید ربات
ռուս	روس

Սս

սազ	غاز
սաթ	کهربا
սալոր	آلو
սալորենի	درخت آلو
սակարան (բորսա)	بورس
սահանք	قسمت مرتفع در کف رودخانه
սահման	مرز
սահմանադրություն	قانون اساسی
սահմանադրական միապետություն	سلطنت مشروطه

սահմանակից երկիր
սամբո (խառնածին)

کشور هم مرز
1-دورگه ، دونژادی،
2-پیوندی (گیاهان و
جانوران)

սամույր
սառնարան
սանջակ (թուրք.)
սառույց
սառցադաշտ
սառցալեռ (այսբերգ)

سمور
یخچال
ولایت در ترکیه
یخ
دشت پاتیناژ
کوه یخ شناور، صخره
یخ شناور

սառցահատ
սառցապատում
սավաննա
սարահարթ
սարավանդ

یخ شکن
یخبندان
دشت
فلات
1-فلات، 2-دماغه، 3-

սարքաշինություն

ارتفاع بلند
صنایع تولید
تجهیزات

սաքսաուլ
սելի
սելիածառ

تاغ، توغ
خربزه

սելավ
սելթա
սենատ

بوته خربزه
سیلاب

սեպագիր արձանագրություն
սեռատարիքային կազմ

درخت سیبا
سنا
سنگ نبشته

սերկևիլ
սերկևիլենի
սերմ
սերվիս (ծառայություն)

ترکیب سنی و جنسی
اهالی کشور
به
درخت به
تخم
خدمات

սերունդ	نسل
սեփականաշնորհում	از طرف دولت به رسمیت شناختن مالکیت افراد
սեփականատեր	مالک، صاحب
սեփականություն	ملك
սեքվոյա	سكویا
սիգ	ماهی آزاد، آزاد ماهی
սինագոգ	کنیسه (پرستشگاه یهودیان)
սինդիկատ	سندیکا، اتحادیه
սինթետիկ մանրաթել (քիմիա- կան մանրաթել)	الیاف ترکیبی (مصنوعی)
սիսալ	درخت سینرال
սիսեռ	نخود
սիստոր	سیر
սկյուռ	سنجاب
սմբուկ (բադրջան)	بادمجان
սմոգ	دودمه
սնդիկ	جیوه
սննդամթերք	مواد خوراکی، اغذیه
սննդի արդյունաբերություն	صنایع تولید مواد خوراکی
սոխ	پیاز
սողանք	1-شکاف، رخنه، 2- راه برون رفت، 3- گسل، گسله
սոճի	درخت کاج، صنوبر
սոյա	سویا
սպասարկում	خدمات
սոսի	درخت چنار

սոցիալական ապահովում
սպասարկման ոլորտ
սպիտակ արջ
սպորտ
ստադիոն
ստանիցա (ռուս.)
ստատուս
ստվարաթուղթ
սրճենի (սուրճի ծառ)
սուլթան
սուլթանություն
սուննիզմ
ստորերկրյա ջրեր
ստորոտ
սրբավայր
սրճենի
սուվերենություն պետության
սուրճ
սևահող
սև մետաղաձուլություն

تامین اجتماعی
شاخه خدمات اجتماعی
خرس سفید
سپورت
ورزشگاه ، استادیوم
ایستگاه
وضع حقوقی
مقوا
درخت قهوه
سلطنت
سلطنت
سنّی
آبهای رو زمینی
دامنه
اماکن مقدس
گیاه قهوه
حق حاکمیت دولتی
قهوه
خاک سیاه
صنایع ذوب فلزات
سیاه

ՎՎ

վագոն
վագոնաշինություն
վագր
վագրակատու
վաղահաս
վայրի էջ
վայրի խոզ, վարագ
վայրկյան
վանիլ

واگون
صنایع تولید واگون
ببر
گربه وحشی
زود رس
خر وحشی
خوک وحشی
ثانیه
وانیل

վառելիք	مواد سوخت
վառելիքային արդյունաբե- րություն	صنایع تولید مواد سوخت
վառելանյութ	مواد سوخت
վարան	گورخر، گور اسب
վարարում	طغیان آب، سیلاب
վարդ	گل رز
վարդենի	بوته گل رز
վարելահող	خاک کشت و کار
վարկ	مالیات
վարձակալություն	به اجاره دادن یا گرفتن اجاره
վարձավճար	مرکز اداری
վարչական կենտրոն	نخست وزیر
վարչապետ	تقسیمات اداری
վարչատարածքային բաժա- նում	جو صحرائی
վարսակ	خیار
վարունգ	وتو
վետո	صادرات مجدد
վերաարտահանում (ռեէք- սպորտ)	اسکان مجدد
վերաբնակեցում	صنایع پروسسی مجدد
վերամշակող արդյունա- բերություն	بازآفرینی، باز تولید
վերարտադրություն	منطقه رو به رشد، منطقه سعودی
վերընթաց գոտի	تقسیمات مناطق بر اساس یر سعودی
վերընթաց գոտիականություն	مجلس فوقانی، سنا
Վերին պալատ	مرکز بیرونی
վերնակենտրոն	

վիթ (զագել)
վիետնամցի

غزال، آهو
اهل ويتنام،
ويتنامی

վիլայեթ (թուրք.)
վուշ
վոլֆրամ
վտակ

ولایت
وَش، کتان
ولفرام
1- جريان مسير
رودخانه، 2-
رودخانه

վտարանդի
վտարանդիություն

تبعیدی، مهاجر
در تبعید بودن، در
مهاجرت بودن

վրան
վրացի

چادر، خیمه
اهل گرجستان، گرجی

Sun

տայգա (փշատերև անտառ)
տանկ
տանձ
տանձենի
տավարաբուծություն
տարաբնակեցում

جنگل انبوه، تایگا
تانک
گلابی
درخت گلابی
گاو داری
اسکان اهالی کشوری
به مناطق خارج از
کشورشان، اسکان
دادن پناهندگان

տարադրամ (վալյուտա)
տարազ
տարածաշրջան
տարածաշրջանային քաղաքա-
կանություն
տարանցիկ ճանապարհ
տարածք

ارز خارجی
لباس ملی
منطقه
سیاست منطقه ای

راه ترانزیتی
ساقه، منطقه

տարածքային ջրեր
տարեկան (աշորա)
տարի
տարիքային բուրգ (սեռատա-
րիքային բուրգ)
տարվա եղանակ
տափաստան
տաք
տաքդեղ (պղպեղ)
տեխնիկա
տեխնիկական մշակաբույսեր
տեխնոլոգիա
տեղագրություն (տոպոգրա-
ֆիա)
տեղական ժամանակ
տեղանք
տեղատվություն
տերմինալ
տերմիտ
տերություն (անկախ պետու-
թյուն)
տեքստիլ արդյունաբերություն
տիեզերք
տիղմ
տիտան
տիխիլ (պնդուկ)
տիլլենի (պնդուկենի)
տնայնագործություն
տնկատափ (պլանտացիա)
տնտեսական կապեր
տնտեսական համագոր-
ծակցություն (ինտեգրացիա)

آبهای منطقه ای
چاودار
سال
هرم ترکیب سنی و
جنسی اهالی کشور
فصل سال
دشت، صحرا
گرم
فلفل
فن
نباتات تکنیکی
فن آوری
نقشه برداری،
توپوگرافی
ساعت محلی
محل
جزر
ترمینال
موریانه
دولت مستقل
صنایع نساجی
کیهان
لجن
تیتان
فندق
درخت فندق
پیشه وری، صنعت
کشت زار، مزرعه
مناسبات اقتصادی
همکاری های اقتصادی

տնտեսական շրջան
տնտեսական շրջափակում
տնտեսություն
տնտեսության ճյուղ
տնտեսապես ակտիվ բնակչություն
տոհմ
տոննաժ
տոպոգրաֆիա (տեղագրություն)
տորնադո
տորֆ
տրակտոր
տրամվայ
տրանզիտ (տարանցում)
տրանսպորտ

տրանսպորտային մեքենաշինություն
տրանսֆորմատոր
տրեստ

տրիկոտաժ

տրովեյրուս
տունդրա

տուֆ

منطقه اقتصادی
محاصره اقتصادی
اقتصاد
رشته اقتصاد
جمعیت فعال کشور از
نگاه امکانات مالی
قوم، تیره
تناژ
نقشه برداری،
توپوگرافی
طوفان پیچیده
تورب
تراکتور
تراموای
ترانزیت
وسایل حمل و نقل،
ترانسپورت
صنایع تولید وسایل
حمل و نقل
ترانسفورماتور
تراست (مجموع چند
شرکت یا اتحادیه)
منسوجات، نساجی، نخ
بافی
اتوبوس برقی
ناحیه ای بدون
درخت، هموار، سرد و
مرطوب که پوشش
گیاهی آن خزه بوته
است، توندرا، دشت
نواحی شمالی
سنگ توف

րուպե

ՐՐ

دقیقه

ցամաք

ցամաքային կլիմա

ցամաքային տրանսպորտ

ցամաքուրդ (դրենած)

ցեխաջուր

ցեղ

ցեմենտ

ցեմենտի արտադրություն

ցեցե ճանճ

ցիկլոն

ցինկ

ցիտրուս

ցիտրուսային մշակաբույսեր

ցող

ցորեն

ցրտահարություն

ցուլ

ցունամի

ցուրտ

ՑԳ

خشکی، بر
 آب و هوای خشکی،
 خشکی آب و هوا
 وسایل حمل و نقل
 زمینی
 قنات، زهکشی،
 کانیر، درنا
 آب، گل
 ایل
 سیمان
 صنایع تولید سیمان
 مگس آفریقایی
 رگبار، سیکلون
 روی
 مرکب
 مرکبات
 شبنم
 گندم
 سرمازدگی
 گاو ختایی
 امواج بزرگ دریا که
 سر راه خود همه چیز
 را انهدام می کند
 سرما

ՈՒՈ

ուեղ

1- دانه گندم، 2-
 تخم، بذر، 3- تخم

ուխտ	نوغان
ուխտագնացություն	زیارت
ուղտ	زیارت
ուղտաբուծություն	شتر
ուղտայծ	پرورش شتر
ուղտափուշ	لاما
ունիտար պետություն	خار شتر
	دولت هم گرا، دولت
	یگپارچه، دولت
	اتحاد
ուրան	اورانیوم
ուրբանիզացիա, ուրբանացում	شهرنشینی،
(քաղաքայնացում)	شهرگرایی،
	اوربانیسم

Փի

փայլար	طلق
փայտ	چوب
փայտամշակություն	نجاری
փայտփորիկ	دارکوب
փասիան	قرقاول
փարոս	فاروس، فانوس
	دریایی
փետրախոտ	استپی (سرده)
փետրավոր ամպ	ابر پرسیا
փիղ	فیل
փիթուզ	فیروزه
փյունիկյան արմավենի	نخل (سرده)
փշատ	سنجد
փշատենի (փշատի)	درخت سنجد
փշատերև անտառ (տայգա)	جنگل انبوه برگ
	سوزنی

փոթորիկ
փոխակերպային (մետամոր-
ֆային) ապար
փոկ
փողոց
փոշեմրրիկ

փոշի
փոստ

طوفان
سنگ معدنی
ترانسفورماسیون
سگ دریایی – فک
کوچه
طوفان پر گرد و
خاک، طوفان خاک
آلود
گرد و غبار
اداره پست، پست

Քք

քյահրեզ, քահրիզ (ստորգետ-
նյա ջրանցք)
քաղաք
քաղաքագլուխ
քաղաքակրթություն
քաղաքային ազլումերացիա
քաղաքային բնակչություն
քաղաքային տնտեսություն
քաղաքային տրանսպորտ

քաղաքաշինություն
քաղաքապետարան
քաղաքականություն
քաղաքացիություն
քաղաքական քարտեզ
քաղցրահամ լիճ

քաղցրահամ ջուր
քամի

کاریز
شهر
شهردار
شهرداری
آگلویزه شهری
اهالی شهر نشین
اقتصاد شهری
وسایل حمل و نقل
شهری، ترانسپورت
شهری
شهر سازی
شهرداری
سیاست
تابعیت، شهروندی
نقشه سیاسی
دریاچه آب شیرین
طعم
آب شیرین طعم
باد

քամու էլեկտրական
քարածուխ
քար
քարային անապատ
քարաղ

քարանձավ, քարայր
քարավան
քարավանային ուղիներ
քարավանատուն
քարաքոս
քարոլորտ
քարտեզ
քարտեզագրություն
քարքարոտ
քիմիական
քիմիական արդյունա-
բերություն
քիմիական պարարտանյութեր
մոչվոր
քոչվորություն
քոչվորական ցեղ
քվարց (որձաքար)
քրիստոնյա
քրիստոնեություն
քրոմիտ
քուրդ
քրդերեն

نیروگاه بادی
ذغال سنگ
سنگ
بیابان سنگ لاج
سنگ نمکی، سنگ معدن
نمک
غار
کاروان
راه های کاروان رو
کاروانسرا
دواله، اشته، خزه
منطقه سنگ زار
نقشه
نقشه بردارای
سنگ لاج
شیمیایی
صنایع شیمیایی

کودهای شیمیایی
کوچ نشین
کوچ نشینی
ایل کوچ نشین
کوارتس
مسیحی
مسیحیت
کژدم
کرد
کردی

Oo

օազիս
օբսիդիան

واحه
أبسیدین

օգտակար հանածո

سنگ های معدنی

օդ

مفيد، معادن

օդային ավազան

جو، هوا، فضا

فضا

օդային զանգված

كثرت هوا

օդային տրանսպորտ

وسيه نقلیه هوایی

օդանավ

هوایما

օդանավակայան

فرودگاه

օդապարհիկ

بالون

օդատեսիլ (միքաժ)

سراب

օդերևութաբան

هواشناس

օդերևութաբանություն

هواشناسی

օդերևութաբանական կայան

ایستگاه هواشناسی

օդի ջերմաստիճան

درجه حرارت هوا

օգոն

ازون

օծանելիք

عطریات

օծանելիքի արդյունաբերու-
թյուն

صنایع تولید عطریات

օկրուզ

حزوه، ناحیه

օձ

مار

օձառ

صابون

օնիքս

سنگ سلیمانی

օշան

نوعی گیاه علفی که

در نمکزار می روید

օշինդր

درمنه

օսթան

استان

օվկիանոս

اقیانوس

օրացույց

تقویم

օրենք

قانون

օրենսդրական իշխանություն

قوای مقننه، قوای

قانون گذار

ՖՖ

Ֆարրիկա

Ֆաունա

Ֆեդերացիա

Ֆերմա (ագարակ)

Ֆերմեր (ագարակատեր)

Ֆերոձուլվածք

Ֆիկուս

Ֆինանսներ

Ֆիրմա

Ֆլամինգո

Ֆլորա

Ֆոնդ (հիմնադրամ)

Ֆոսֆորիտ

Ֆրանսիացի

Ֆուրած

մաբրիկե

حيوانات، دنيای

حيوانات

فدراسيون

مزرعه

مالک مزرعه

آلياژ فرو

فيكوس

دارايی

شرکت

فلامينگو

نباتات جهانی

بنیاد

فسفور

اهل فرانسہ

علوفه

Միջազգային նշանավոր կազմակերպություններ, որոնց անդամակցում են պարսկալեզու երկրները

Նավթ արտահանող երկրների կազմակերպություն (ՕՊԵԿ)

Կազմավորվել է 1960թ.: Կազմակերպության նպատակն է կոորդինացնել անդամ երկրների գործողությունները նավթի արդյունահանման, արտահանման և նավթի առևտրի ոլորտներում: Անդամակցում է 11 երկիր, այդ թվում՝ նաև Իրանը:

اوپک - سازمان کشورهای صادرکننده نفت یک کارتل بین‌المللی نفتی است که گردهمایی کشورهای الجزایر، ایران، عراق، کویت، لیبی، نیجریه، قطر، عربستان سعودی، امارات متحده عربی، اکوادور، آنگولا، ونزوئلا و کنگو پدید آمده است. ستاد بین‌المللی اوپک در آغاز بنیان‌گذاری در سال 1960 در ژنو سوئیس بود و در سال 1965 به شهر وین اتریش جابجا شد. آرمان اصلی این سازمان، آنچنان که در اساسنامه بیان شده، به این شرح است: "هماهنگی و یکپارچه‌سازی سیاست‌های نفت کشورهای عضو و تعیین بهترین راه برای تأمین منافع جمعی یا فردی آنها، طراحی شیوه‌هایی برای تضمین ثبات قیمت نفت در بازار نفت بین‌المللی به منظور از بین بردن نوسانات مضر و غیر ضروری؛ عنایت و توجه ویژه به کشورهای تولیدکننده نفت و توجه خاص به ضرورت فراهم کردن درآمد ثابت برای کشورهای تولیدکننده نفت؛ تأمین نفت کشورهای مصرف‌کننده به صورت کارآمد، مقرون به صرفه و همیشگی؛ و بازده مناسب و منصفانه برای آنهایی که در صنعت نفت سرمایه‌گذاری می‌کنند."

Դրդգստանը, Չինաստանը, Ռուսաստանը, Տաջիկստանը, Ուզբեկստանը:

Սըս Զ Եսոստ ԶԻԵԵՏԱՆ ԵԵ
ՏԵԿԻՐ ԵՒ ՏԱՅԱՄԱՆ ԵՄԵԿԱՐԻ ՏԱՆԳԵԿԻ
ԴԴԴԵ ՏԴԴ. ԵԼԼԼԼԵ ԵՐ ԵՄԵԱԿԱՐԻ ԱՍԼԻ,
ԵԴՏԴ ԵԳՕԼՏԱՆ ԴՐ ՏԱԼ ԴԴԴԴ ԵՒ ԵԿ
ՏԱԼ ԵԴԴ ԵՐԱՆ, ԵԱԵՏԱՆ, ԵՆԴ Ե
ԵԳՆԱՏԱՆ ԴՐ ՏԱԼ ԴԴԴԵ ԵՒ ՍԵՏ Զ ԱՆ
ԵԼԱՐՕՏ ԵԵ ԵՆՕԱՆ ԵՄՕՆ ՆԱԶՐ ԵԵ
ՏԱՅԱՄԱՆ ՄԼԽԳ ՏԴԴՏՏԴ. ԴՐ ՏԱՐԻԿ ԴԴ
ՋՕՆԻԵ ԴԴԴԵ ԴԴԴ ԵՐԱՄԱՆ ԵԱ ԵՄՕՆ
ԵՆԴՕՏԱՆ ԵՒ ԵԱԵՏԱՆ ՄՕԵԳԳՏ ՆՄՕԴ Ե
ԵՐԱՆ ԴՕ ԵՏՕՐ ԴՐ ԵՕՏԱԵՏՐ Զ ԴՕ ՏԱԼ
ԵՄԵ ՏՐԱԻԿ ԵՐԱԻ ԵՄՕՆ ԵԱՄԼ ԵՐԱՆ
ՏԱՅԱՄԱՆ ՐԱ ԵՂՐԱ ԵՐԴՏՏ ԵՒ ԵՄՕՆ
ԵՐԱՆ ԴՕ ԵՏՕՐ ԴՐ ՏԱՅԱՄԱՆ ԵՄԵԿԱՐԻ
ՏԱՆԳԵԿԻ ԴՐ ԵՂԵՐԱՆ
ԵՏՕՐԵԿ ԵՄՕՆ ԵՐԱՆ ԵՐԱՄԱՆ ԵԵ ՏԻ
ԴՐ ՋՕՆԻԵ ԴԴԴԵ ԴԴԴ ԴՐ ԵՏՏԱՆԵ, ԵԱԻՏԽՏ
ԳՐԱԳՏԱՆ, ԵՐԵՂՐԱՐ ՏԴԴ, ԵԵ ՏՎՕԻԵ
ՐՏԻԴԴ. ՆԳՏ ԵՐԱՆ ԵՐԱՄԱՆ Զ ՐԱՄԱՆ
ՏԱՏԻՏ ԵՆ ՏԱԵՆՕՆ ԴՐ ՄՆՏԳԵ ԵՂՐԱՏ
ԵԱԳՏԵ ԵՏՏ. ԵՐԱՆ ԵՐԱՄԱՆ, ԵՐ ԽԼԱԳ
ՏԱՅԱՄԱՆ ԵՐԵՄԱՆ ԱՏԼԱՆՏԻԵ ԵՄԱԼԻ (ՆԱՏՕ)
ԵՒ ԵՐԵՄԱՆ ՎՐՏՕ ՏԱԵԳ, ԵՆՕՐ ԵԿ
ՄԵԵԴԵ ԴԵԳԱԻ ԵՆԴՂԱՆԵ ԵԵՏՄԱՐ
ՆՄԻ ՐՕԴ

Անկախ պետությունների համագործակցություն (ԱՊՀ)

Միջպետական միավորում է, կազմավորվել է 1991թ.: Նպատակն է ապահովել անդամ երկրների (նախկին ԽՍՀՄ) մարդկանց իրավունքներն ու ազատությունները, համագործակցել տնտեսական ընդհանուր տարածքի ձևավորման, բնակչության առողջության և շրջակա միջավայրի պահպանության գործում, սոցիալական և իմիգրացիոն հարցերում, պայքարը կազմակերպված հանցավորության դեմ, համագործակցություն պաշտպանական քաղաքականության և պետական սահմանների պաշտպանության ոլորտում: Անդամակցում է 12 երկիր, այդ թվում՝ Տաջիկստանը, ինչպես նաև Հայաստանը:

Եվրոպայի անվտանգության և համագործակցության կազմակերպություն

Կազմավորվել է 1995թ.: Նպատակն է համագործակցել մարդու իրավունքների, հիմնական ազատությունների, ժողովրդավարության, օրենքի իշխանության ապահովման գործում: Այն գործում է որպես միջոց՝ կոնֆլիկտները կանխարգելելու և ճգնաժամերը վերահսկելու համար, հանդես է գալիս որպես կառույց՝ սովորական զինատեսակների վերահսկման և վստա-

اتحادیه کشورهای مستقل یا کشورهای مستقل مشترک المنافع -

اتحادیه‌ای شامل برخی از جمهوری‌های مستقل اتحاد جماهیر شوروی سابق است. تأسیس این اتحادیه به دست رؤسای مملکتی کشورهای روسیه، بلاروس و اوکراین بود. مرکز اصلی آن در مینسک پایتخت بلاروس، است و نشستهای آن در کاخ تاوروی در سن پترزبورگ انجام می‌شود

سازمان امنیت و همکاری اروپا -

بزرگترین سازمان بین دولتی یا بین‌المللی حول مسائل امنیتی است. فعالیت‌های آن شامل کنترل اسلحه، حقوق بشر، آزادی مطبوعات و انتخابات آزاد و منصفانه است. شکل‌گیری سازمان امنیت و همکاری اروپا با برگزاری کنفرانسی در سال ۱۹۷۳ تحت عنوان امنیت و همکاری ، برای بحث میان شرق و تادر اروپا غرب آغاز شد. این کنفرانس در اول اوت سال ۱۹۷۵ در کنفرانس خلع سلاح هلسینکی پایتخت فنلاند با

հուլյան ամբաստանման համար:
Անդամակցում է 55 երկիր, այդ
թվում՝ Տաջիկստանը, ինչպես
նաև՝ Հայաստանը:

شرکت نمایندگان ۳۵ کشور عضو
تشکیل شد. بعد از پایان جنگ سرد در
نشست بوداپست در سال ۱۹۹۴ به
تأسیس سازمان امنیت و همکاری اروپا
تغییر نام داد. با آن که این سازمان
اروپایی است اما شماری از
کشورهای حوزه مدیترانه، آمریکا و
آسیا هم عضویت این سازمان را دارند

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ-ԵՐԿՐԱԳՐԱԿԱՆ

ԵԶՐՈՒՅԹՆԵՐԻ ԵՎ

ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

ՊԱՐՍԿԵՐԵՆ-ՀԱՅԵՐԵՆ

Բ Ա Ռ Ա Ր Ա Ն

ջուր
արտեզյան ջրեր

آب
آب چاه های زیر
زمیني عمیق، آب
چاه آرتزین،
آبهای آرتزین

ձնհալ
քաղցրահամ ջուր
հանքային ջուր
կլիմա
չորային կլիմա
ցամաքային կլիմա
միջերկրածովյան կլիմա

آب شدن برف
آب شیرین طعم
آب معدنی
آب و هوا
آب و هوای خشک
آب و هوای خشکی
آب و هوای دریای

ծովային կլիմա

مدیترانه
آب و هوای
دریایی، اقلیم
دریایی

մուսսոնային կլիմա

آب و هوای
موسونی، اقلیم
موسونی

ցեխաջուր
գարեջուր
գետաբերուկ
մետաքս
մետաքսագործություն

آب گل
آبجو
آبرفت
ابريشم
ابريشم بافی،
ابريشم ريسي

օբսիդիան
ջրվեժ
ներքին ջրեր
ընդերքային ջրեր, ստոր-
գետնյա ջրեր
տարածքային ջրեր

ابسيدين
آبشار
آبهای داخلی
آبهای زیر زمینی
آبهای منطقه ایی

ոռոգում	آبیاری
միություն	اتحاد، اتحادیه
ազգային համախմբում (կոնսու- լիդացիա)	اتحاد ملی
արհմիություն	اتحادیه کارگری
մթնոլորտ	اتمسفر
հրաբուխ	آتشفشان
ավտոբուս	اتوبوس
տրոլեյբուս	اتوبوس برقی
գույք, կահույք, կահ-կարասի	اثاثیه
վարձավճար	اجاره
գազօջախ	اجاق گاز
ավանդույթ	آداب و رسوم
ձեռնարկություն	اداره
փոստ	اداره پست، پست
պետական կառավարում	اداره دولتی
խառնածին	آدم دورگه
համեմունքներ	ادویه جات
դամբարան	آرامگاه، دخمه
բանակ	ارتش
բարձրություն	ارتفاع، بلندی
հարաբերական բարձրություն	ارتفاع نسبی
բաղ	اردک
շնածուկ	اردک ماهی
արժույթ	ارز
տարադրամ (վալյուտա), ար- տարժույթ	ارز خارجی
արժեք	ارزش
կորեկ	ارزن
արմենոիդ	آرمنوئید
հայ	ارمنی
եվրոպեոիդ	اروپایی نژاد

օզոն	ازون
ձի	اسب
գետաձի	اسب آبی
իսպանացի	اسپانیایی
օսթան, նահանգ	استان، ولایت
արդյունահանում	استخراج
կապիտալի արտահանում	استخراج سرمایه
կորալադրսություն	استخراج مرجان
ավստրալացի	استرالیایی، اهل استرالیا
թառափ	استروژن، ماهی خاویار، تاس ماهی، اوزون برون استفاده
օգտագործում	استفاده
բնօգտագործում	استفاده کردن
բնակեցում	منابع طبیعی اسکان
վերաբնակեցում	اسکان مجدد
իսլամ, մահմեդականություն	اسلام، دین اسلام
երկինք	آسمان
երկնաքար	آسمان سنگ، سنگ آسمانی
հույն	اصل یونان، یونانی
ռեֆորմ	اصلاح، اصلاحات
ատլաս աշխարհագրական արև	اطلس جغرافیایی
թխկի	آفتاب، خورشید
իժ	افرا، کرکف
աֆղան	افعی
հորիզոն	افغان، پشتو
հորիզոնական	افق افقی

ավագուտային ակացիա
բնակավայր
տնտեսություն
բաց տնտեսություն
մերձքաղաքային տնտեսու-
թյուն

համաշխարհային տնտեսու-
թյուն
քաղաքային տնտեսություն
ինտենսիվ տնտեսություն

պլանտացիոն տնտեսություն
ջրային տնտեսություն
կրոնական փոքրամասնու-
թյուն

օվկիանոս
համաշխարհային օվկիանոս

Էվկալիպտ
Էքսկավատոր
Էքսկլավ
քաղաքային ազլոմերացիա
ավանակ
Բալ
հագուստեղեն
գերմանացի

սալոն
ֆերոձուլվածք
սինթետիկ մանրաթել (քիմիա-
կան մանրաթել)

اقتصاد شنزاري
اقتصاد اقامتگاه ، منزل
اقتصاد
اقتصاد آزاد
اقتصاد بين
الشهرى ، اقتصاد
بين شهرى
اقتصاد جهانى

اقتصاد شهرى
اقتصاد كارايى ،
اقتصاد ثمر بخش
اقتصاد كشت زارى
اقتصاد منابع آب
اقليت دينى

اقيانوس
اقيانوس بين
المللى (جهانى)
اكاليپتوس
اكسكاواتور
اكسكلاو
آگلويره شهرى
الاغ
آلبالو
البسه ، پوشاك
آلمانى ، اهل
آلمان
آلو
آلياژ فرو
الياف تركيبى
(مصنوعى)

ջուր

الیاف ساقه نوعی
کنف که در گونی

بکار می رود،

چتایی، ژوت

الیاف مصنوعی

امپراتوری

امتیاز نامه

املاى: نوعی گندم

که در مصر می

روید

امور ساختمانی

آموزش، تحصیل

امیر

انار

آناس، عین

الناس

انبار

انبار آب

انتخاب

انجیر

انحصار

انرژی

انرژی برق، نیروی

برق

انسان ز ا

انستیتو

انضمام

انقلاب شمسى

انگم

انگم گیاهی

انگور

انگور فرنگی

արհեստական մանրաթել

կայսրություն

արտոնագիր

հաճարենի

շինարարություն

կրթություն

էմիր

նուռ

արքայախնձոր (անանաս)

ամբար

ջրամբար

ընտրություն

թուզ

մենաշնորհ (մոնոպոլիա)

էներգետիկա

էներգիա

մարդածին (անթրոպոգեն)

ինստիտուտ

բռնակցում (անեքսիա)

արևակայություն

խեժ

բուսախեժ

խաղող

հաղարջ

բնակչություն
 գյուղական բնակչություն
 քաղաքային բնակչություն
 բրազիլացի
 չինացի
 ֆրանսիացի
 կանադացի
 կորեացի
 վրացի
 վիետնամցի
 երկաթ
 դարբին
 դարբնություն
 զենիթ
 արժեթղթեր
 ուրան
 իտալացի
 իզոթերմ
 կանգառ, կայարան
 երկաթուղային կայարան
 օդերևութաբանական կայան
 ցեղ
 քոչվորական ցեղ

اهالی
 اهالی روستا نشین
 اهالی شهر نشین
 اهل برزیل،
 برزیلی
 اهل چین، چینی
 اهل فرانسه
 اهل کانادا،
 کانادایی
 اهل کره، کره ایی
 اهل گرجستان،
 گرجی
 اهل ویتنام،
 ویتنامی
 آهن
 آهنگر
 آهنگری
 اوج، سمت الرس
 اوراق بهادار
 اورانیوم
 ایتالیایی
 ایزوترم
 ایستگاه
 ایستگاه راه آهن
 ایستگاه هواشناسی
 ایل
 ایل کوچ نشین

ب

ճահիճ
 ճահճացում

باتلاق
 باتلاقی شدن زمین
 ها

ծովային հոսանք
խորշակ
մուսսոն
նուշ
գետնանուշ
սմբուկ (բաղրջան)
բեռ
անձրև
բերքատվություն
մթնոլորտային տեղումներ
շուկա
համաշխարհային շուկա

թռչնաշուկա

աշխատանքային շուկա
վերարտադրություն

բնակչության վերարտադ-
րություն
հայրենադարձություն
հնագիտություն
ճահիճ
այգի
այգեգործություն
բակլա
օդապարիկ
գոնդ
բանկ, դրամատուն
բառբաբ
վագր
ճգնաժամ

باد دريایی
باد سموم
باد موسمی
بادام
بادام زمینی
بادمجان
بار، محموله
باران
باردهی، حاصل دهی
بارندگی
بازار
بازار بین المللی
(جهانی)
بازار فروش
پرندگان
بازار کار
بازآفرینی، باز
تولید
بازتولید جمعیت

بازگشت به وطن
باستان شناسی
باطلاق
باغ
باغداری، باغبانی
باقالی
بالون
بالون هواشناسی
بانک
بائوباب
ببر
بحران

գուրբշի	بخار
պարտք	بدهی
պետական պարտք	بدهی دولتی
ձյուն	برف
հավերժական ձյուն	برف دائمی
ադամանդ	برلیان
բրինձ	برنج
այծ	بُز
այծքաղ	بُز کوهی
մայրուղի, ավտոմայրուղի	بزرگراه
մեծահասակ	بزرگسال
բանջարանոց	بستان، جالیز
գետահուն	بستر رود
բարել	بشکه نفت
լոբ	بلدرچین
բացարձակ բարձրություն	بلندی مطلق
բյուրեղ	بلور
կաղնի	بلوط
նավահանգիստ	بندر، بندرگاه
բենզին	بنزین
ֆոնդ (հիմնադրամ)	بنیاد
հիմնադիր	بنیان گذار
նահապետ	بنیان گذار
	خاندان، بانی
	خاندان، موسس
	خاندان
թուփ	بوته
հաղարջենի	بوته انگور فرنگی
մորենի	بوته تمشک
սելիի թուփ	بوته خربزه
թփուտ	بوته زار
վարդենի, վարդաթուփ	بوته گل رز

շյուղախոտ

մասրենի

բյուջե

բուք

բորսա (սակարան)

բիզոն

հնդկահավ

բոքսիտ

էկոլոգիա

տեղաբնիկ

վարձակալություն

մասնագիտացում

գարուն

առողջապահություն

հողաբարելավում

էֆեմեր (կարճակյաց)

գործազուրկ

գործազրկություն

անապատ

քարային անապատ

կավային անապատ

ավազային անապատ

անապատացում

կուղբ

ծայթքում

պուրակ

بوته گیاهی جو دو

سر از خانواده

گندمیان

بوته نسترن

بودجه

بوران، کولاک

بورس

بوفالوی آمریکایی

بو قلمون

بوکسیت

بوم شناسی، علم

محیط زیست

بومی

به اجاره دادن یا

گرفتن

به دست آوردن یا

کسب شغل

بهار

بهداری، بهداشت

بهینه سازی خاک

بی دوام

بی کار

بی کاری

بیابان

بیابان سنگ لاج

بیابان گِل سرخ

بیابان ماسه ایی

بیابان زایی

بیدستر

بیرون ریختن،

خارج کردن

بیشه

پ

պապայա (հնդկասեխ)
 թագավոր
 այգի, պարկ
 ազգային պարկ
 խորհրդարան
 ոստիկան
 ոստիկանություն

 կռունկ
 պարզկա
 մայրաքաղաք
 աշուն
 նարինջ
 պեղիտ (մարգարտաքար)

 թռչուն
 բուծում
 ձիաբուծություն
 այծաբուծություն
 թռչնաբուծություն
 ճագարաբուծություն

 շնաբուծություն
 ուղտաբուծություն
 պտղաբուծություն
 բուսաբուծություն

 կաթնասուն

پاپایا
 پادشاه ، شاه
 پارک
 پارک ملی
 پارلمان
 پاسبان
 پاسبانی ، کلانتری ،
 پلیس ، نیروی پلیس ، نیروی
 انتظامی
 پاشنه
 پاکف صاف ، روشن
 پایتخت
 پاییز
 پرتقال
 پرلید ، سنگ معدن
 مروارید
 پرندہ
 پرورش
 پرورش اسب
 پرورش بُز
 پرورش پرندگان
 پرورش خرگوش
 خانگی
 پرورش سگ
 پرورش شتر
 پرورش میوجات
 پرورش نباتات و
 گیاهان
 پستاندار

պիստակ
բուրդ
նավթաքիմիա
պլաստֆորմ
պլաստիկ
ընձառյուծ
յագուար

پسته
پشم
پطروشیمی
پلاتفرم ، برنامه
پلاتین ، طلای سفید
پلنگ
پلنگ آمریکایی ،
چکوار ، یوزپلنگ
آمریکایی

բամբակ
երկարաթել բամբակ
բամբակենի
պինգվին
պանիր
մորթի
երկրակեղև
ծածկ, ծածկույթ
ձնածածկույթ
պումա
սոխ
գետագալար
արհեստավոր
տնայնագործություն
արհեստագործություն
արհեստ

پنبه
پنبه الیاف دراز
پنبه دانه
پنگوئن
پنیر
پوست
پوسته زمین
پوشش
پوششبرف
پوما ، کوگار
پیاز
پیچ رودخانه
پیشه ور ، صنعتگر
پیشه وری ، صنعت
پیشه وری ،
صنعتگری
پیشه ، حرفه ، شغل ،
صنعت

ت

ամառ
քաղաքացիություն
սաքսաուլ

تابستان
تابعیت ، شهروندی
تاغ ، توغ

խաղողագործություն

تاک داری، انگور

սոցիալական ապահովում
ռեսուրսաապահովվածություն

کاری، مو کاری

تأمین اجتماعی

تأمین شده با

ذخایر

տանկ

تانک

ապրանքափոխանակություն

تبادل کالاها، رد

و بدل کردن

کالاها، مبادله

کالاها،

գոլորշացում

تبخیر

վտարանդի

تبعیدی، مهاجر

բլուր

تپه، تل

բարխան

تپه شنی در

առևտուր

بیابان و صحرا

تجارت

արտաքին առևտուր

تجارت خارجی

ագրեսիա

تجاوز

պատժամիջոց (էմբարգո)

تحریم

սերմ

تخم

հաշվեկշիռ, բալանս

تراز، بیلان

առևտրական հաշվեկշիռ

تراز تجارتي

ջրային հաշվեկշիռ

تراز منابع آب

էներգետիկական հաշվեկշիռ

ترازنامه انرژی

برق

ջերմային հաշվեկշիռ

ترازنامه نیروگاه

حرارتي

տրեստ

تراست (مجموع چند

شرکت یا اتحادیه)

տրակտոր

تراكتور

տրամվայ

تراموای

տարանցում (տրանզիտ)

ترانزیت

ترانسپورت، برابری

ծովային տրանսպորտ

տրանսֆորմատոր

բողկ

թուրք

թուրքմեն

կազմ, բաղադրություն

բնակչության կազմ

սեռատարիքային կազմ

տերմինալ

թուրինջ

ահաբեկչություն

գիշերահավասար

ջեռուցում

կազմակերպում, ձևավորում

կոոպերացիա

բազմակնություն

պահանջարկ

բաժանում

աշխատանքի միջազգային

բաժանում

աշխատանքի աշխար-

հագրական բաժանում

աշխատանքի բաժանում

վարչատարածքային բաժա-

նում

օրացույց

կարկուտ

ավազաբլուր

ترانسپورت

دریایی، وسیله

نقلیه دریایی

ترانسفورماتور

ترب

ترک

ترکمن

ترکیب

ترکیب جمعیت

ترکیب سنی و جنسی

ترمینال

ترنج، بالنگ

ترور

تساوی شب و روز،

اعتدال ایام

تسعیر

تشکیل

تعاون

تعهد زوجات، چند

همسری

تقاضا

تقسیم

تقسیم بین المللی

کار

تقسیم جغرافیایی

کار

تقسیم کار

تقسیمات اداری

تقویم

تگرگ

تل ریگ، تپه ماسه

աստղադիտակ
հեռախոս
ճոպանուղի
կոկորդիլոս
մորի
տոննաժ
նեղուց
նստվածք
թուլթ
ելակ
ծխախոտաբույս
տորֆ
գնաճ (ինֆլյացիա)
արտադրություն
աշխատատար արտադրու-
թյուն

թունել
թատրոն
տիտան

تلسکوپ
تلفن
تله کابین
تمساح
تمشک
تناژ
تنگه
ته نشست، رسوب
توت
توت فرنگی
توتون
تورپ
تورم
توليدات
توليداتى كه كار
و زحمت بسيار مى
طلبد، توليدات پر
زحمت (مشکل، سخت،
دشووار)
تونل
تئاتر
تیتان

ث

հարստություն
ազգային հարստություն
արգասաբեր, բերրի

արդյունք

ثروت
ثروت ملى
ثروت خيز، حاصل
خيز
ثمر، ثمره

ج

արագընթաց ավտոճանապարհ

جاده سریع السیر،

شاهراه

համայնք, հասարակարգ

جامعه

ջրային կենդանիներ

جانوران آبزی

նյութափոխանակություն

جذب و رفع مواد

غذایی، سوخت و

سوز، متابولیسم

جرموک (آب گرم)

جزر

ջերմուկ (տաք ջուր)

جزیره

տեղատվություն

جغد، بوف

կղզի

جغرافیا

բու

աշխարհագրություն

جغرافیایی

աշխարհագրական

جلبک، جل وزغ

ջրիմուռ

جمعیت، اهالی

բնակչություն

جمعیت روستا نشین

գյուղական բնակչություն

جمعیت فعال کشور

տնտեսապես ակտիվ բնակչություն

از نگاه امکانات

مالی

հանրապետություն

جمهوری

ապրանք

جنس، کالا

պատերազմ

جنگ

անտառ

جنگل

նոսրանտառ, տայգա

جنگل انبوه، تایگا

փշատերև անտառ (տայգա)

جنگل انبوه برگ

سوزنی

լայնատերև անտառ

جنگل با درختهای

دارای برگهای پهن

խառն անտառ

جنگل درختان

مختلف

հարավ

جنوب

հորիզոնի կողմեր
աշխարհ
բուսական աշխարհ

կողմնորոշում
գարի
վարսակ
օդ
ոզնի
կրծող
առու

առվակ
վտակ
սնդիկ

جهات (اطراف) افق
جهان
جهان گیاهان و
نباتات
جهت یابی
جو
جو صحرائی
جو، هوا، فضا
جوجه تیغی
جونده
جوی، گذرگاه آب،
گذرگاه نسبتاً
باریکی که آب در
آن جریان دارد
جوی کوچک
جویبار، جریان
مسیر رودخانه
جیوه

چ

1. վրան, 2. չափրա, բող
քոչվոր
ջրհոր
արտեզյան ջրհոր

հանքահոր
հորատանցք
տարեկան (աշորա)

թել
թուջ

چادر
چادر نشین
چاه آب
چاه زیر زمینی
عمیق، چاه آرتزین
چاه معدن
چاه حفر شده
چاودار (گیاهی یک
ساله از خانواده
گندمیان)
چای، چایی
چدن

արոտավայր	چراگاه
կաշի	چرم
կաշեգործություն	چرم سازی
լանդշաֆտ (բնաստեսք)	چشم انداز،
	سرزمین 2- نمود
	سطح زمین، منظره
աղբյուր	چشمه، منبع، ماخذ
ճակնդեղ	چغندر
շաքարի ճակնդեղ	چغندر قند،
	لبلبو، لبو
փայտ	چوب

ح

արևադարձ	حارّه، گرمسیری،
	گرم و سوزان
	حاصل
արդյունք, բերք	حاصل دهی
բերքատվություն	حرفه، شغل، صنعت
արհեստ	حرکت
չվերթ, չու	حرکت شدید امواج
հորդացում	دریا، تلاطم
	حزب
կուսակցություն	حزوه، ناحیه
օկրուգ	حشره
միջատ	حفاظت طبیعت،
բնության պահպանություն	حفاظت محیط زیست
	حفاظت محیط زیست،
	حفاظت طبیعت
բնապահպանություն	حق حاکمیت دولتی
սուվերենություն պետության	حقوق، اجرت،
աշխատավարձ	کارمزد، دستمزد
	حکومت، سلطه
իշխանություն	

հալֆա (արար.)
հալվե
բնական գոտի
ավազան
ջրավազան
գետի ավազան
արվարձան
կենսածին
պետական տարածք
անասուն
ընտանի կենդանի
գրաստ

գազան
ֆաունա

حلفا
حلوای
حوزه طبیعی
حوض
حوض
حوضه رود
حومه
حیات بخش زنده
حیطه دولتی
حیوان، جانور
حیوان اهلی
حیوان باربر یا
سوار شدنی
حیوان وحشی
حیوانات، دنیای
حیوانات

خ

փուշ
ուղտափուշ
արտասահման
հող
դարչնագույն հող
սահող
վարելահող
կավահող
ավազահող
մոխիր
շագանակագույն հողեր

ընտանիք
լեզվաընտանիք

خار
خار شتر
خارج از کشور
خاک
خاک دارچینی رنگ
خاک سیاه
خاک کشت و کار
خاک گِل سرخ
خاک مخلوط به شن
خاکستر
خاکهای قهوه ای
رنگ
خانواده
خانواده زبانی

ալթայյան լեզվաընտանիք

ձկնկիթ

սերվիս (ծառայություն)

սպասարկում

ծառայող

էջ

վայրի էջ

սեխ

խեցգետին

արջ

սպիտակ արջ

գորշ արջ

ճագար

արմավ

մայրահավ

չորային

չիր

երաշտ

ցամաք

չորացում

ձյան գիծ

խողովակաշար

գազամուղ

նավթամուղ

ծովածոց

ծոց

չոր անձրև

մեքենաշինություն

ավտոմեքենա

خانواده زبان های

آلتایی

خاویار

خدمات

خدمات

خدمتکار

خر

خر وحشی

خربزه

خرچنگ

خرس

خرس سفید

خرس سیاه

خرگوش خانگی

خرما

خروس کولی نر

خشک، خشکی

خشکبار

خشکسالی

خشکی، بر

خشکیدن

خط برف

خط لوله

خط لوله انتقال

گاز

خط لوله نفت

خلیج

خلیج

خوای خشک (باران

خشک)

خودرو سازی

خودرو، اتومبیل

միապետություն
ինքնավար
ինքնավարություն
մրջնակեր
խոզ
խոզաբուծություն

վարունգ
բամբուկ (հնդկեղեգ)
վրան

خودکامگی
خودمختار
خودمختاری
خوراک مورچه
خوک
خوگداری، تربیت
خوک
خیار
خیژران، خیژران
خیمه

د

գետաբերան
դատարան
իզոբար
ֆինանսներ
փայտփորիկ
դեղորայք
անասնապահություն
լանջ
ստորոտ
լեռնալանջ
գլխություն
ժամանակագրություն

համալսարան
համեմունքային բույսեր
ուեդ
դինոզավր
դպրոց

دهنه رود
دادگاه
دارای فشار
برابر، ایزوبار
دارایی
دارکوب
داروجات
دامپرووری
دامنه
دامنه
دامنه کوه
دانش
دانش ثبت و بررسی
رویدادهای گذشته
دانشگاه
دانه
دانه گندم
دایناسور،
داینوسور
دبستان، مدرسه

մարգարտաքար (պեռլիտ)	دُر
վտարանդիություն	در تبعید بودن
եկամուտ	درآمد
ռենտա	درآمد
պետական եկամուտ	درآمد دولتی
համախառն ազգային արդյունք	درآمد ناخالص ملی
օդի ջերմաստիճան	درجه حرارت هوا
բալ	درجه ریشر
ծառ	درخت
գիհի	درخت اردج
բալենի	درخت آلبالو
սալորենի	درخت آلو
նոնենի	درخت انار
թզենի	درخت انجیر
նշենի	درخت بادام
կալիումական աղ	درخت بلوط
սերկևիլենի	درخت به
նարնջենի	درخت پرتقال
պիստակենի	درخت پسته
խեժափիճի	درخت پهن برگ
թթենի	درخت توت
կեչի	درخت توس
ժենշեն	درخت جنسه یا جنسان
սոսի	درخت چنار
արմավենի	درخت خرما
ծիրանենի	درخت زردالو
հոնի	درخت زغال اخته
ձիթենի	درخت زیتون
նոճի	درخت سرو
փշատենի (փշատի)	درخت سنجد
խնձորենի	درخت سیب

սելբա	درخت سیبا
սիսալ	درخت سینرال
շագանակենի	درخت شاه بلوط
դափնի	درخت غار
պնդուկենի (տիլենի)	درخت فندق
տիլենի (պնդուկենի)	درخت فندق
սրճենի (սուրճի ծառ)	درخت قهوه
եղենի	درخت کاج
սոճի	درخت کاج
բոխի	درخت کولکن
ընկուզենի	درخت گردو
տանձենի	درخت گلابی
կեռասենի	درخت گیلاس
կիտրոնենի	درخت لیمو
հացենի	درخت نان
դեղձենի	درخت هلو
ցամաքուրդ (դրենած)	درنا
մանգուստ	درنده کوچک
	مارخوار
կիրճ	دره
ձոր	دره
ձորակ	دره تنگ و کوچک
ծով	دریا
լիճ	دریاچه
քաղցրահամ լիճ	دریاچه آب شیرین
	طعم
ծովագնաց	دریانورد
պրոմիլե	دُر مجاز الكل: پی
	پی ام
հեռուստացույց	دستگاه تلویزیون
հաստոց	دستگاه خراطی

Ճնշաչափ (բարոմետր)
ձայնախորաչափ

դաշտ
տափաստան
սառցադաշտ
տունդրա
հարթավայր
ադոթք
րոպե
խանութ
նավթադուլար

դելֆին
ջերմաչափ
սարավանդ
հրվանդան
ֆաունա, կենդանական
աշխարհ

աուլ
գյուղ
գետաբերան
քարաքոս
հեծանիվ
սմոգ
շրջանառություն
մետիս
մուլատ
սամբո (խառնածին)

دستگاه فشار سنج
دستگاهی که از
طریق سرعت صوت،
عمق آبهای عمیق
را اندازه گیری
می کند

دشت
دشت
دشت پاتیناژ
دشت نواحی شمالی
دشت، وادی
دُعا
دقیقه
دکان، مغازه
دلاری که از فروش
نفت بدست می آید

دلفین
دماسنج
دماغه
دماغه
دنیای حیوانات

ده کوهستانی
ده، روستا
دهنه رود
دواله
دوچرخه
دودمه
دوران
دورگه
دورگه
دورگه، دونژادی،

շրջան	دوره
պետություն	دولت
կառավարություն	دولت
տերություն (անկախ պետու- թյուն)	دولت مستقل
ունիտար պետություն	دولت هم گرا ، دولت یگپارچه ، دولت اتحاد
դիվանագետ	دیپلمات
դիվանագիտություն	دیپلماسی
երկարակեցություն	دیرپایی
միապետություն	دیکتاتوری
պետական կրոն	دین رسمی
աստվածապետություն (թեոկ- րատիա)	دین سالاری

ذ

ռեսուրսներ (պաշարներ)	ذخایر
անտառային ռեսուրս (պաշար)	ذخایر جنگلی
ջրային ռեսուրսներ (ջրային պաշարներ)	ذخایر منابع آب
հողային ֆոնդ	ذخیره ارضی
ռեզերվացիա	ذخیره کردن
եզիպտացորեն	ذرت
մախ (եզիպտացորեն)	ذرت
ածուխ	ذغال
մետաղաձուլություն	ذوب فلز
գունավոր մետաղաձուլություն	ذوب فلزات رنگی

ر

ռադիո	راديو
րոխի	رازیانه اسب

ռենտա	رانت
ճանապարհ	راه
երկաթուղի	راه آهن
տարանցիկ ճանապարհ	راه ترانزیتی
հաղորդակցության ուղիներ	راه های ارتباطی
քարավանային ուղիներ	راه های کاروان
	رو
արտադրության եղանակ	راه و رسم
	توليدات
կապ	ربط، ارتباط
սողանք	رخنه
աճ	رشد
բնակչության	رشد جمعیت
բնակչության բնական աճ	رشد طبیعی جمعیت
խոնավություն	رطوبت
խոնավաչափ	رطوبت سنج
բացարձակ խոնավություն	رطوبت مطلق
հարաբերական խոնավություն	رطوبت نسبی
որոտ	رعد
ամպրոպ	رعد و برق
կայսր	رعد و برق
հանրաքվե	رفراندوم
ցիկլոն	رگبار
ներկ	رنگ
ծիածան	رنگین کمان
առաջնորդ	رهبر
արտաքին տնտեսական կա- պեր	روابط اقتصادی با
միջազգային տնտեսական կա- պեր	کشورهای خارجی
դիվանագիտական հարաբե- րություններ	روابط بین الملل
	روابط دیپلماسی

աղվես
բնեռային աղվես
հոգևորական
գետ
վտակ
բնեռային ցեբեկ
ռուս
մտավորականություն
բուսական յուղ
ցինկ
հակամարտություն
ավազ
նախագահ

روباہ
روباہ قطبی
روحانی
رود
رودخانه
روز قطبی
روس
روشنفکری
روغن نباتی
روی
رویاریوی
ریگ، شن، ماسه
رییس

ژ

ճապոնացի
ջութ
գիպս

ژاپونی
ژوت
ژیپس

س

ափ
լողափ
ծովափ
Միավորված ազգերի կազմա-
կերպություն
ժամ
տեղական ժամանակ
գոտիական ժամանակ
նահանջ տարի
բանջարեղեն
սպորտ
աստղ

ساحل
ساحل
ساحل دریا
سازمان ملل متحد
ساعت
ساعت محلی
ساعت منطقه زمانی
سال کبیسه
سبزیجات
سپورت
ستاره

բնեռային աստղ
ամբարտակ
դար
միրաժ (օդատեսիլ)
օդատեսիլ (միրաժ)
կապար
հնդկացի
ռեֆրիժերատոր
երկրամաս
մարդահամար
ցուրտ
ցրտահարություն
դրամագլուխ
ներդրում
ծովի մակարդակ
ծովի մակերևույթ
լավա
դեսպանություն
դեսպանատուն
բրուտագործ
բրուտագործություն
ճանապարհորդություն
դեսպան
սեքվոյա
շուն
ճահճակուղբ
փոկ
լեռնաշղթա
սուլթան
սուլթանություն
սահմանադրական միապե-
տություն

ستاره قطبی
سَدّ
سده
سراب
سراب
سرب
سرخ پوست
سردخانه
سرزمین
سرشماری
سرما
سرمازدگی
سرمایه
سرمایه گذاری
سطح دریا
سطح دریا
سعیر آتش فشانی
سفارت
سفارت خانه
سفالگر
سفالگری
سفر
سفیر
سکویا
سگ
سگ آبی
سگ دریایی – فک
سلسله کوه
سلطنت
سلطنت
سلطنت مشروطه

բացարձակ միապետություն
իշխանություն

զենիթ

սամույր

թունավոր

ամուսնական տարիք

բնակչության միջին տարիք

սենատ

նահապետական

սկյուռ

փշատ

սինդիկատ

քար

ասուպ

կրաքար

երկաթաքար

չեչաքար (պեմզա)

տուֆ

գրանիտ

խիճ

օնիքս

զիպս

թանկարժեք քար

քարքարոտ

թերթաքար

հանքանյութ

ավազաքար

պեռլիտ (մարգարտաքար)

ապար

փոխակերպային (մետամորֆ-
ֆային) ապար

سلطنت مطلقه

سلطه

سمت الرس

سمور

سٔی

سن ازدواج

سن میانگین

سنا

سنتی

سنجاب

سنجد

سنديکا، اتحاديه

سنگ

سنگ آسمانی

سنگ آهک

سنگ آهن، سنگ

معدن آهن

سنگ پا

سنگ توف

سنگ خارا

سنگ ریزه

سنگ سلیمانی

سنگ گچ

سنگ گران قیمت

سنگ لاج

سنگ لوح، پلمه

سنگ

سنگ معدن

سنگ معدن شن

سنگ معدن مروارید

سنگ معدنی

سنگ معدنی

ترانسفورماسیون

ջրաթափանց (ջրանցիկ) ապար

سنگ معدنی که آب

پس می دهد، سنگ

ջրամերժ (անջրանցիկ) ապար

معدنی آب بیس ده

سنگ معدنی که آب

پس نم دهد، سنگ

معدنی آب پس نده

սեպագիր արձանագրություն
քարաղ

سنگ نبشته

سنگ نمکی، سنگ

معدن نمک

հրաբխային ապարներ

سنگ های معدنی

آتش فشانی

նստվածքային ապարներ

سنگ های معدنی ته

نشست شده

օգտակար հանածո

سنگ های معدنی

مفید، معادن

բրածո

سنگ واره

սուննիզվ

سئی

ակցիա (բաժնետոմս)

سهام

մոդես

سوسمار

սոյա

سویا

քաղաքականություն

سیاست

արտաքին քաղաքականություն

سیاست خارجی

ագրարային քաղաքականու-

سیاست کشاورزی

թյուն

տարածաշրջանային քաղաքա-

سیاست منطقه ایی

կանություն

լուսան

سیاه گوش

խնձոր

سیب

գետնախնձոր

سیب زمینی

կարտոֆիլ

سیب زمینی

բատատ (քաղցր կարտոֆիլ)

سیب زمینی شیرین

طمع

միգրացիա
սխտոր
ջրաբքիացում

سیر
سیر
سیراب کردن ،
آبیاری کردن

ցիկլոն
հեղեղ
հեղեղատ
ջրհեղեղ
սելավ
ցեմենտ
կինոթատրոն

سیکلون
سیل
سیلاب
سیلاب
سیلاب
سیمان
سینما

ش

սպասարկման ոլորտ
ոչ արտադրական ոլորտ
շիմպանզե
շագանակ
կանեփ
արագընթաց ավտոճանապարհ
թագավորություն
գիշեր
բնեռային գիշեր
երեքնուկ
ջրագրական ցանց
գետային համակարգ
գետային ցանց
ցող
թերակղզի
ուղտ
ընձուղտ

شاخه خدمات
اجتماعی
شاخه غیر تولیدی
شامپانزه
شاه بلوط
شاهدانه
شاهراه
شاهنشاهی
شب
شب قطبی
شبردر
شبكة تنظیم منابع
آب
شبكة رود
شبكة رودها
شبنم
شبه جزیره
شتر
شتر مرغ

ջայլամ	شتر مرغ
գինի	شراب
գինեգործություն	شراب سازی
բնական պայման	شرط طبیعی
շարիաթ	شرع، شرعیات
ընկերություն	شرکت
ֆիրմա	شرکت

բաժնետիրական ընկերություն (ակցիոներական ընկերու- թյուն)	شرکت سهامی
---	------------

ավիաընկերություն	شرکت هواپیمایی
շնագայլ	شغال
արհեստ	شغل
մասնագիտություն	شغل
կակաչ	شقایق
ոբս	شکار
ոբսորդություն	شکار، مشغول شکار

	کردن بودن
սողանք	شکاف
շաղգամ	شلغم
հյուսիս	شمال
ավազ	شن
ոդոդատ	شن یا خاک باد آورده

շաբաթ	شنبه
խորհուրդ	شورا
ասուպ	شهاب
քաղաք	شهر
մեգալոպոլիս	شهر بزرگ
քաղաքաշինություն	شهر سازی
քաղաքագլուխ	شهردار

քաղաքակրթություն
քաղաքապետարան
թաղամաս
ուրբանիզացիա, ուրբանացում
(քաղաքայնացում)
առյուծ
կաթ
շիիզ
քիմիական
արտադրության եղանակ

شهرداری
شهرداری
شهرک
شهرنشینی،
شهرگرایی
شیر
شیر
شیره
شیمیایی
شیوه تولیدات

ص

օճառ
սեփականատեր
ագարակատեր (ֆերմեր)
արտահանում
վերաարտահանում (ռեէքսպորտ)
առավոտ
տափաստան
ժայռ
սառցալեռ (այսբերգ)
կանցլեր
ոստրե
արդյունաբերություն
արդյունահանող արդյունաբերություն
մշակող արդյունաբերություն
վերամշակող արդյունաբերություն
պանրագործություն
մորթեղենի արդյունաբերություն

صابون
صاحب
صاحب کشتزار
صادرات
صادرات مجدد
صبح
صحرا
صخره
صخره یخ شناور
صدر اعظم
صدف ماکول
صنایع
صنایع استخراجی
صنایع پروسی
صنایع پروسی
مجدد
صنایع تولید پنییر
صنایع تولید پوست
باب

սարքաշինություն	صنایع تولید تجهیزات
հաստոցաշինություն	صنایع تولید دستگاه های خراطی
ռոբոտաշինություն	صنایع تولید ربات
ցեմենտի արտադրություն	صنایع تولید سیمان
օծանելիքի արդյունաբերու- թյուն	صنایع تولید عطریات
շաքարի արդյունաբերություն	صنایع تولید قند
կոնյակագործություն	صنایع تولید کونیاک
մսեղենի արդյունաբերություն	صنایع تولید گوشت
նավթավերամշակում	صنایع تولید محصولات نفتی
մարգարտաորսություն	صنایع تولید مروارید
շինանյութերի արդյունաբերություն	صنایع تولید مصالح ساختمانی
վառելիքային արդյունա- բերություն	صنایع تولید مواد خوراکی
տրանսպորտային մեքենաշի- նություն	صنایع تولید وسایل حمل و نقل
անտառային արդյունաբե- րություն	صنایع جنگل داری
ավտոմոբիլաշինություն	صنایع خود رسازی
թեթև արդյունաբերություն	صنایع سبک
ծանր արդյունաբերություն	صنایع سنگین
քիմիական արդյունաբե- րություն	صنایع شیمیایی
պահածոների արդյունաբե- րություն	صنایع کنسرو سازی

կահույքի արդյունաբերություն
տեքստիլ արդյունաբերություն
պոլիգրաֆիական
արդյունաբերություն
արհեստ
արդյունաբերություն,
տնայնագործություն
ինքնաթիռաշինություն

արհեստավոր
արհեստագործություն
ձայնախորաչափ
ձկնորս
ձկնորսություն

صنایع مبل سازی
صنایع نساجی
صنایع نشراتی

صنعت
صنعت

صنعت هواپیما
سازی
صنعتگر
صنعتگری
صوت
صیاد
صیادی

ض

անսիցիկլոն

ضد گردباد ، ضد
سیکلون

ط

հարկ
բնություն
վարարում
ոսկի
պլաստին
փայլար
արևածագ
թութակ
թայֆուն
փոշեմրրիկ

طبقه
طبیعت
طغیان آب
طلا
طای سفید
طلق
طلوع
طوطی
طوفان
طوفان پر گرد و
خاک، طوفان خاک
آلود

տորնադո
երկարություն, երկայնք, տևո-
ղություն
աշխարհագրական երկայնու-
թյուն
երկարակեցություն

طوفان پیچیده
طول
طول جغرافیایی
طول عمر

ظ

կեսօր

ظهر

ع

շրջանացում

عبور از کنار
چیزی یا کسی
عدس
عطریات
علوفه
عهد
عوارض زمین
عودت به وطن

ոսպ
օծանելիք
ֆուրած
շրջան
ռելիեֆ
ներգաղթ

غ

քարանձավ, քարայր
սագ
մայրամուտ
ջերան
վիթ (գազել)

غار
غاز
غروب
غزال
غزال

ف

կկու
պարսկերեն
փարոս

فاخته
فارسی
فانوس، فاروس
دریایی

արևածագ
բևեռափայլ
դաշնություն (ֆեդերացիա)
ֆեդերացիա
Էրոզիա (ողողամաշում)
գորգ
աղանդ
մշակույթ
ակադեմիա

գոգավորություն, իջվածք
օդանավակայան
ռեֆրիժերատոր
ֆոսֆորիտ
բրածո
բրածո բույսեր
ճնշում
մթնոլորտային ճնշում
մթնոլորտ
օդ
օդային ավազան

թափոն
բարձրավանդակ
սարահարթ
ֆլամինգո
մետաղ
գունավոր մետաղ
մետաղագործություն
ազնիվ մետաղ
պղպեղ (տաքդեղ)
տաքդեղ (պղպեղ)

فجر
فجر شمالي
فدراسيون
فدراسيون
فرسايش
فرش
فرقه
فرهنگ
فرهنگستان،
آکادمی
فرو رفتگی
فروودگاه
فریز
فسفور
فسیل
فسیل نباتات
فشار
فشار هوا
فضا
فضا
فضای مملو از
هوا، فضا
فضولات
فلات
فلات
فلامینگو
فلز
فلز رنگی
فلزکاری
فلز نجیب
فلفل
فلفل

երկնակամար	فلک
մուրակ	فلک
տեխնիկա	فن
տեխնոլոգիա	فن آوری
պնդուկ (տխիլ)	فندق
տխիլ (պնդուկ)	فندق
պողպատ	فولاد
փիրուզ	فیروزه
ֆիկուս	فیکوس
փիղ	فیل

ق

աշխարհամաս, մայրցամաք	قاره
դատավոր	قاضی، دادرس
գորգ	قالی
գորգագործություն	قالی بافی
օրենք	قانون
սահմանադրություն	قانون اساسی
արգելոց	قر
պայմանագիր	قرارداد
պայմանագիր միջազգային	قرارداد بین المللی
Ղուրան	قرآن
արգելավայր	قرق گاه
դար	قرن، سده
կարակուլ	قره گل
խուտոր (ռուս.)	قریه
սահանք	قسمت مرتفع در کف رودخانه
աշխարհագրական թաղանթ	قشر جغرافیایی
հողաշերտ	قشر زمین
ավան	قصبه

բևեռ
անտարկտիկա

արկտիկա
կողմնացույց
հողահանդակ
գագաթ
լեռնագագաթ
բնական արբանյակ
ցամաքուրդ (դրենած)
շաքար
կարապ
օրենսդրական իշխանություն

մուֆլոն
տոհմ
ազգագրություն
կարատ
գին
ինքնարժեք
արտադրանքի ինքնարժեք

قطب
قطب جنوب کره
زمین
قطب شمال
قطب نما
قطعه زمین
قله
قله قله کوه
قمر طبیعی
قنات
قند
قو
قوای مقننه ، قوای
قانون گذار
قوج کوهی
قوم ، تیره
قوم شناسی
قیراط
قیمت
قیمت تمام شده
قیمت تمام شده
کالا

ک

պալատ
ազգային պալատ
կադաստր
աշխատանք
գործարան
աշխատունակություն
արտադրամաս

کاخ
کاخ ملی
کاداستر
کار
کارخانه
کاردانی
کارگاه ، کارگاه
تولیدی

բանվոր	کارگر
ծառայող	کارمند
քարավանատուն	کاروانسرا
քյահրեզ, քահրիզ (ստոր- գետնյա ջրանցք)	کاريز
հախճասալիկ	کاشي
թուղթ	کاغذ
մագաղաթ	کاغذ پوستي
կակտուս	کاکائو
կաղին	کاکتوس
ապրանք	کالا
արդյունաբերական ապրանք- ներ	کالاهای صنعتی
կոմբինատ	کامبینات
համակարգիչ	کامپیوتر
բեռնատար մեքենա	کامیون
ընդերք	کان
կանադացի	کانادایی
ջրանցք	کانال
միջազգային ջրանցքներ	کانال های بین المللی
կենգուրու	کانگورو
բնեռախույզ	کاوش کننده در قطب
կաուչուկ	کائوچو
բնական կաուչուկ	کائوچوی طبیعی
կոբալտ	کوبالت
կոբրա	کبرا
կաքավ	کبک
Կարմիր գիրք	کتاب سرخ
վուշ	کتان
օդային զանգված	کحرت هوا

դդմիկ	کدو
դդում	کدو تنبل
նավավարձ	کرایه سفر با کشتی
կորպորացիա	کرپراسیون، همکاری و دست گیری، تعاون
քուրդ	کرد
քրդերեն	کردی
անգղ	کرکس
ռնգեղջույր	کرگدن
կռունկ	کرنا
կարագ	کره
մուրակ	کره
կորեացի	کره ایی
գլոբուս	کره جغرافیایی
Երկիր (մուրակ)	کره زمین
երկրագունդ	کره زمین
բյուրեղապակի	کریستال
հախճապակի	کریستال
կարիճ	کژدم
քրոմիտ	کژدم
գյուղատնտեսություն	کشاورزی
երկրագործություն	کشاورزی
հողագործություն	کشاورزی
մոնոկուլտուրա	کشت خالص
պլանտացիա	کشت زار
դաշտավարություն	کشت کاری
նավարկություն	کشتی رانی
նավաշինություն	کشتی سازی
լցանավ	کشتی نفت کش
նավ	کشتی، ناو

հայտնագործություն
աշխարհագրական հայտնա-
գործություններ
երկիր (պետություն)
պրոտեկտորատ
արտերկիր
գարգացող երկիր

գարգացած երկիր
սահմանակից երկիր
անկլավ

կոշկագործություն
բորենի
կոշիկ
կոքս
լաստ
լաստանավ

եկեղեցի
կոմբայն
մայրի
կոնցեռն
պահածո
հյուպատոս
հյուպատոսություն
կոնֆեդերացիա (համադաշ-
նություն)
համադաշնություն (կոնֆեդե-
րացիա)
կոնգրես
սինագոգ
սաթ

كشف
كشفيات جغرافيايى

کشور
کشور تحت الحمايه
کشور خارجى
کشور رو به
انكشاف
کشور مترقى
کشور هم مرز
کشورى كوچك داراى
حكومت مستقل

كفاشى
كفتار
كفش
كُك
كَلَك
كلک، نوعى قايق
كوچك

كليسا
كمباين
كُنار
كنسريوم
كنسرو
كنسول
كنسولگرى
كنفدراسيون

كنفدراسيون
كنگره
كنيسه
كهزبا

գալակտիկա	کهکشان
որձաքար (քվարց)	کوارتس
քվարց (որձաքար)	کوارتس
քոչվոր	کوج نشین
քոչվորություն	کوج نشینی
փողոց	کوچه
պարարտանյութ	کود
հանքային պարարտանյութ	کود معدنی
քիմիական պարարտանյութեր	کودهای شیمیایی
կկու	کوکو
պումա	کوگوار
բուք	کولاک
գնչու	کولی
կոնյակ	کونیای
լեռ	کوه
հանգած հրաբուխ	کوه آتش فشان
	خاموش
գործող հրաբուխ	کوه آتش فشان
	فعال
ալպինիստ (լեռնագնաց)	کوه پیما، کوه
	نورد
ալպինիզմ	کوه پیمایی، کوه
	نوردی
լեռնագոյացում	کوه زدایی
սառցալեռ (այսբերգ)	کوه یخ شناور
լեռնաշխարհ	کوهستان
կոռպերատիվ	کویراتیف
կիլովատ	کیلو وات
կիլովատ	کیلو وات
կիլովատ ժամ	کیلووات ساعت
տիեզերք	کیهان
կիվի	کیوی

Գ

գազ	گاز
ժամանակագրություն	گاه شماری
ցուլ	گاو ختایی
տավարաբուծություն	گاو داری
ծովացուլ	گاو دریایی
գումեշ	گاو میش
գուբբ	گاو میش اروپایی
կավիճ	گج
ծանծաղուտ	گذار
շելֆ (մայրցամաքային ծան- ծաղուտ)	گذار قاره ای
մայրցամաքային ծանծաղուտ (շելֆ)	گذار قاره ای
լավա	گدازه ، سعیر آتش فشانی
առու	گذرگاه آب
հովազ	گراز
գրաֆիտ	گرافیت
կատու	گربه
եղեգնակատու	گربه نر نیزاری
վագրակատու	گربه وحشی
վրացի	گرجی
շրջան, շրջանագիծ	گرد
հորձանուտ	گرد آب
շրջապտույտ	گردش
բեռնաշրջանառություն	گردش بار
էքսկուրսիա	گردش دسته جمعی
երկրի օրական պտույտ	گردش روزانه کره
	زمین
երկրի տարեկան պտույտ	گردش سالانه کره
	زمین

զբոսաշրջիկ (տուրիստ)	گردشگر
զբոսաշրջություն (տուրիզմ)	گردشگری
լեռնանցք	گردنه
ընկույզ	گردو
փոշի	گرد و غبار
գայլ	گرگ
գայլաձուկ	گرگ بچه
բևեռային գայլ	گرگ قطبی
տաք	گرم
ջերմոց	گرم خانه
մերձարևադարձային	گرمسیر
արևադարձ	گرمسیری، گرم و سوزان
արշավախումբ	گروه افرادی که برای انجام ماموریتی به محلی اعزام می شوند
լեզվախումբ	گروه زبانی
սողանք	گسل، گسله
ցեխաջուր	گل
ծաղիկ	گل
արևածաղիկ	گل آفتاب گردان
վարդ	گل رز
կարմրահող	گل سرخ
կալ	گل سرخ
ծաղկաբուծություն	گل کاری، پرورش گل
ճենակավ (կառլին)	گل مخصوص تولید ظروف چینی
տանձ	گلابی
մաքսատուն	گمرک
ճնճղուկ	گنجشک

հացահատիկ
հնդկացորեն
պոմիդոր (լոլիկ)
լոլիկ
հեղեղատ
գոգավորություն
վարան
գեբր
գորիլա
որմզդեղն (իշայծյամ)
եղջերու
եղջերվաբուծություն

հյուսիսային եղջերու
ազնվացեղ եղջերու
ոչխար
ոչխարաբուծություն
միս
ծծումբ
հումուս
բույս
դեղաբույս
ջրային բույսեր
ագավա

կեռաս

ռետին
էլեկտրալամպ
տարազ
շաքարի ճակնդեղ

گندم
گندم سیاه
گوجه فرنگی
گوجه فرنگی
گودال
گودی
گورخر، گور اسب
گورخر، گور اسب
گوریل
گوزن
گوزن
گوزن داری، گوزن
پروری
گوزن مناطق شمالی
گوزن نسلی
گوسفند
گوسفند داری
گوشت
گوگرد
گیاهک
گیاه
گیاه دارویی
گیاهان آبی
گیاهی علفی چندین
ساله نواحی
گرمسیری
گیلاس

ل

لاستیک
لامپ برق
لباس ملی
لبلبو، لبو

ոլոռ	لپه
տիղմ	لجن
նոնաքար	لعل
միկադո	لقب قيصران ژاپنى
արագիլ	لك لك
ջերմաքար ²	لكوموتيف
բարբառ	لهجه
լոբի	لوبييا
էլեկտրաքար ²	لوكوموتيو
խողովակ	لوله
կիտրոն	ليمو

م

խտանյութ	ماده اوليه
միներալ	ماده معدنى
օձ	مار
անակոնդա	مار اژدها
կոբրա	مار عينكى، كبرا
գյուրգա	مار گرزھف گرزھ
	مار، مار سمى و
	خطرناك
մարդատար մեքենա	ماشين سواری
լվացքի մեքենա	ماشين كاشويى
մեքենա	ماشين، خودرو
մագնոլիա	ماگنوليا
ֆերմեր (ազարակատեր)	مالک مزرعه
ազարակատեր (ֆերմեր)	مالک مزرعه، صاحب
	کشتزار
սեփականատեր	مالک، صاحب
մասնավոր սեփականություն	مالکیت شخصى
	(خصوصى)
մաքս	مالیات

վարկ	مالیات
պետական վարկ	مالیات دولتی
մամոնտ	ماموت
մանգո	مانگو
ամիս	ماه
ամսագիր	ماهنامه
ձուկ	ماهی
սիգ	ماهی آزاد، آزاد
	ماهی
ձկնկուլ	ماهی پرنده،
	پرنده ماهی
ձկնորս	ماهیگیر، صیاد
ձկնորսություն	ماهیگیری، صیادی
մղոն	مایل (واحد طول)
կահույքի արդյունաբերություն	میل
ազգային համախմբում (կոն- սոլիդացիա)	متحد ساختن قوم
գուգահեռական	متوازی، به طور
	متوازی
արդյունաբերական համալիր	مجتمع صنعتی
	(تولیدی)
բնական համալիր	مجتمع طبیعی
հուշարձան	مجسمه یادبود
մեջլիս	مجلس
Վերին պալատ	مجلس فوقانی، سنا
ազգային ժողով	مجلس ملی،
	پارلمان
արշիպելագ (կղզեխումբ)	مجمع الجزایر
կղզեխումբ (արշիպելագ)	مجمع الجزایر
աշխարհագրական ատլաս	مجموعه نقشه های
	جغرافیایی اتلس
	(اطلس) جغرافیایی

տնտեսական շրջափակում
բերք
համախառն արտադրանք
համախառն ներքին արդյունք
հացամթերք
նավթամթերք
տեղանք
մթնոլորտային ճակատ

խառնարան

արդյունաբերական կետ

գաղթավայր
երկրի առանցք
մթնոլորտ
աշխարհագրական միջավայր
շրջակա միջավայր
բնական միջավայր
ջրահավաք ավազան
մակընթացություն

մենեջեր
բուստ (կորալ)
կորալ (բուստ)
մարջան
ժողովրդավարություն

محاصره اقتصادی
محصول
محصول ناخالص
محصول ناخالص ملی
محصولات ناوایی
محصولات نفتی
محل
محل برخورد با
منطقه مرزی دو
توده هوای متفاوت
یا دارای اختلاف
دمای زیاد
محل پیوستن جریان
آب دو رودخانه
محل تولیدی، مکان
تولیدی
محل مهاجرت
محور زمین
محیط
محیط جغرافیایی
محیط زیست
محیط طبیعی
مخزن آب
مدّ، بالا آمدن
منظم و متناوب
سطح آب دریاها
آزاد
مدیر
مرجان
مرجان
مرجان
مردم سالاری

մարզ	مرز
սահման	مرز
պետական սահման	مرز دولتی
ցիտրուս	مرکب
գրաստ	مَرکَب، حیوان
	باربر یا سوار
	شدنی
ցիտրուսային մշակաբույսեր	مرکبات
էպիկենտրոն	مرکز
վարչական կենտրոն	مرکز اداری
վերնակենտրոն	مرکز بیرونی
արդյունաբերական կենտրոն	مرکز صنعتی
արդյունաբերական հանգույց	مرکز صنعتی، جایی
	که در آن
	فعالیت‌های تولیدی
	تمرکز یافته باشد
մահացություն	مرگ و میر
մարմար	مرمر
մալաքիտ	مرمر سبز
մարգարիտ	مروارید
աճուրդ	مزایده
ֆերմա (ագարակ)	مزرعه، کشتزار،
	فارم
պղինձ	مس
ճանապարհորդ	مسافر
շուրջերկրյա ճանապարհորդություն	مسافرت دور دنیا
ճանապարհորդություն	مسافرت، سفر
համամոլորակային հիմնախնդիրներ	مسائل عمده جهانی
գաղութ	مستعمره
մզկիթ	مسجد

քրիստոնյա
 քրիստոնեություն
 աշխարհագրական կոորդի-
 նատներ
 արևելք
 շինանյութեր
 մամուլ
 հանքավայր
 ընդերք
 արևմուտք
 մոնղոլ
 մասշտաբ
 ցեցե ճանճ
 կոլիբրի
 մոլլա
 ազգ
 ժողովուրդ
 սեփականություն
 ազգայնացում
 ազգայնականություն

 մոլիբդեն
 ազգություն
 բնական ռեսուրս
 աշխատանքային ռեսուրսներ
 մինարե, մինարեթ
 ազրարային հարաբերություն-
 ներ
 տնտեսական կապեր
 միջազգային հարաբերու-
 թյուններ
 մանուֆակտուրա

مسیحی
 مسیحیت
 مشخصات جغرافیایی

 مشرق
 مصالح ساختمانی
 مطبوعات
 معدن
 معدن، کان
 مغرب
 مغول
 مقياس
 مگس آفریقای
 مگس مرغ
 ملا
 ملّت، قوم
 ملت، مردم
 ملک
 ملى کردن
 ملى گرایى،
 ناسیونالیسم
 ملیبدن
 ملیت
 منابع طبیعی
 منابع کار
 منار
 مناسبات کشاورزی

 مناسبات اقتصادی
 مناسبات بین
 الملل
 منسوجات

ակունք	منشأ
ազատ տնտեսական գոտի	منطقة آزاد اقتصادی
գոնա	منطقه
շրջափակ	منطقه آب خیر،
կլիմայական գոտի	منطقه منابع آب
տնտեսական շրջան	منطقه آب و هوایی
պլանտացիա (տնկատափ)	منطقه اقتصادی
արևադարձային գոտի	منطقه بزرگ
չեզոք գոտի	منطقه حازه ای،
վերընթաց գոտի	منطقه گرمسیری
ժամային գոտի	منطقه خنثی
քարոլորտ	منطقه رو به رشد،
արդյունաբերական շրջան	منطقه سعودی
թաղամաս	منطقه زمانی
արեգակնային համակարգ	منطقه سنگ زار
մանգան	منطقه صنعتی (تولیدی)
մառախուղ	منطقه مسکونی در
գաղթական	شهر، شهرک
արտագաղթ	منظومه شمسی
էմիգրացիա	مَنگیز
միգրացիա	مه
լուսին	مهاجر
հումք	مهاجرت
սննդամթերք	مهاجرت
վառելիք	مهاجرت، کوچ، سیر
մազմա	مهتاب
	مواد خام
	مواد خوراکی
	مواد سوخت
	مواد گداخته درون
	زمین

համաձայնագիր
Էլեկտրաշարժիչ
մոտոցիկլետ
ալիք
բրածո օրգանիզմներ

մրջյուն
տերմիտ
ադամաթուզ (բանան)
թանգարան
արջամուկ
ճագարամուկ
ավազամուկ
հրթիռ
աշխարհագրական դիրք
աշխատանքի առարկա
կյանքի միջին տևողություն

ջրբաժան

կապիկ
շինականգե

միրգ
հատապտուղ

موافقتنامه
موتور الکتریکی
موتور سیکلت
موج
موجودات زنده
محفوظ در سنگ
های پوسته زمین،
موجودات فسیلی
مورچه
موریانه
موز
موزه
موش خرما
موش دوپای
موش شنزاری
موشک
موضع جغرافیایی
موضوع کار
میانگین طول عمر
بشر
میرآب
میزان تراکم،
جمعیت
میمون
میمون بزرگ،
شامپانزه
میوه
میوه بوته ای

و

օազիս
արդյունաբերական ձեռնար-
կություն

واحه
واحد تولیدی

հովիտ	وادی
գետահովիտ	وادی رودخانه
ներմուծում	واردات
մերձարևադարձային	واقع در گرمسیر
վազոն	واگون
ծնող	والدین
վանիլ	وانیل
վետո	وتو
ստադիոն	ورزشگاه
թերթ	ورق
հողմահարություն	وزیدن طوفان
նախարար	وزیر
պետական քարտուղար	وزیر امور خارجه
գրաստային տրանսպորտ	وسایل باربری
	حيوانی
արտադրության միջոց	وسایل تولیدی
քաղաքային տրանսպորտ	وسایل حمل و نقل شهری
տրանսպորտ	وسایل حمل و نقل، ترانسپورت
ջրային տրանսպորտ	وسيله حمل و نقل دریایی
երկաթուղային տրանսպորտ	وسيله نقلیه راه آهنی
գետային տրանսպորտ	وسيله نقلیه رودخانه ای
օդային տրանսպորտ	وسیه نقلیه هوایی
վուշ	وَش
ստատուս	وضع حقوقی
պատգամավոր (դեպուտատ)	وکیل
պրովինցիա	ولایت
սանջակ (թուրք.)	ولایت در ترکیه

ամպամածություն
բալասանատու ծառ

նաղիբ

տարիքային բուրգ (սեռա-
տարիքային բուրգ)
հեկտար
համագործակցություն
տնտեսական համագոր-
ծակցություն (ինտեգրացիա)
կորպորացիա

հանրաքվե
հնդիկ
ձմերուկ
եղանակ, օդ
ամպամած եղանակ, ամպա-
մածություն
օդանավ
օդերևութաբան
օդերևութաբանություն
հումուս

هوای ابری
هر درختی که از
آن صمغ معطری
بدست می آید
هر نقطه کره زمین
که انسان روی آن
می ایستد، این
نقطه پایین ترین
نقطه اوج می باشد
هرم ترکیب سنی و
جنسی اهالی کشور
هکتار
همکاری
همکاری های
اقتصادی
همکاری و دست
گیری، تعاون
همه پرسی
هندو
هندوانه
هوا
هوای ابری
هواپیما
هواشناس
هواشناسی
هوموس

կոոպերատիվ

یاری رسانی،
کویراتیف

հեպարդ
ատվույտ
հրեա
հուդայականություն

یوزپلنگ وحشی
یونجه
یهودی
یهودیت

Միջազգային նշանավոր կազմակերպություններ, որոնց անդամակցում են պարսկալեզու երկրները

Նավթ արտահանող երկրների կազմակերպություն (ՕՊԵԿ)

Կազմավորվել է 1960թ.: Կազմակերպության նպատակն է կոորդինացնել անդամ երկրների գործողությունները նավթի արդյունահանման, արտահանման և նավթի առևտրի ոլորտներում: Անդամակցում է 11 երկիր, այդ թվում՝ նաև Իրանը:

اوپک - سازمان کشورهای صادرکننده نفت یک کارتل بین‌المللی نفتی است که گردهمایی کشورهای الجزایر، ایران، عراق، کویت، لیبی، نیجریه، قطر، عربستان سعودی، امارات متحده عربی، اکوادور، آنگولا، ونزوئلا و کنگو پدید آمده است. ستاد بین‌المللی اوپک در آغاز بنیان‌گذاری در سال 1960 در ژنو سوئیس بود و در سال 1965 به شهر وین اتریش جابجا شد. آرمان اصلی این سازمان، آنچنان که در اساسنامه بیان شده، به این شرح است: "هماهنگی و یکپارچه‌سازی سیاست‌های نفت کشورهای عضو و تعیین بهترین راه برای تأمین منافع جمعی یا فردی آنها، طراحی شیوه‌هایی برای تضمین ثبات قیمت نفت در بازار نفت بین‌المللی به منظور از بین بردن نوسانات مضر و غیر ضروری؛ عنایت و توجه ویژه به کشورهای تولیدکننده نفت و توجه خاص به ضرورت فراهم کردن درآمد ثابت برای کشورهای تولیدکننده نفت؛ تأمین نفت کشورهای مصرف‌کننده به صورت کارآمد، مقرون به صرفه و همیشگی؛ و بازده مناسب و منصفانه برای آنهایی که در صنعت نفت سرمایه‌گذاری می‌کنند."

Իսլամական կոնֆերանսի կազմակերպություն

Կազմավորվել է 1969թ.: Կազմակերպության նպատակն է ամրապնդել իսլամական համերաշխությունը տնտեսական, սոցիալական, մշակութային և քաղաքական ոլորտներում: Կազմակերպությանը անդամակցում է 56 երկիր, այդ թվում՝ Աֆղանստանը, Իրանը, Տաջիկստանը:

Տաջիկստանի կազմակերպություն

Տաջիկստանի կազմակերպությունը կազմավորվել է 1992թ.: Կազմակերպության նպատակն է ամրապնդել իսլամական համերաշխությունը տնտեսական, սոցիալական, մշակութային և քաղաքական ոլորտներում: Կազմակերպությանը անդամակցում է 56 երկիր, այդ թվում՝ Աֆղանստանը, Իրանը, Տաջիկստանը:

Շանհայան համագործակցության կազմակերպություն

Կազմավորվել է 2001թ.: Միջազգային տարածաշրջանային համագործակցության կազմակերպություն է, նպատակն է պայքարել ահաբեկչության, էքստրեմիզմի, անջատողականության դեմ, աջակցել տարածաշրջանային անվտանգությանը՝ փոխադարձ վստահության բարձրացման միջոցով, զինաթափում և համագործակցություն անվտանգության հարցերում, համագործակցության աճ քաղաքական, տնտեսական, գիտա-

Տաջիկստանի կազմակերպություն

Տաջիկստանի կազմակերպությունը կազմավորվել է 1992թ.: Կազմակերպության նպատակն է ամրապնդել իսլամական համերաշխությունը տնտեսական, սոցիալական, մշակութային և քաղաքական ոլորտներում: Կազմակերպությանը անդամակցում է 56 երկիր, այդ թվում՝ Աֆղանստանը, Իրանը, Տաջիկստանը:

Տաջիկստանի կազմակերպություն

Տաջիկստանի կազմակերպությունը կազմավորվել է 1992թ.: Կազմակերպության նպատակն է ամրապնդել իսլամական համերաշխությունը տնտեսական, սոցիալական, մշակութային և քաղաքական ոլորտներում: Կազմակերպությանը անդամակցում է 56 երկիր, այդ թվում՝ Աֆղանստանը, Իրանը, Տաջիկստանը:

Անկախ պետությունների համագործակցություն (ԱՊՀ)

Միջպետական միավորում է, կազմավորվել է 1991թ.: Նպատակն է ապահովել անդամ երկրների (նախկին ԽՍՀՄ) մարդկանց իրավունքներն ու ազատությունները, համագործակցել տնտեսական ընդհանուր տարածքի ձևավորման, բնակչության առողջության և շրջակա միջավայրի պահպանության գործում, սոցիալական և իմիգրացիոն հարցերում, պայքարը կազմակերպված հանցավորության դեմ, համագործակցություն պաշտպանական քաղաքականության և պետական սահմանների պաշտպանության ոլորտում: Անդամակցում է 12 երկիր, այդ թվում՝ Տաջիկստանը, ինչպես նաև Հայաստանը:

Եվրոպայի անվտանգության և համագործակցության կազմակերպություն

Կազմավորվել է 1995թ.: Նպատակն է համագործակցել մարդու իրավունքների, հիմնական ազատությունների, ժողովրդավարության, օրենքի իշխանության ապահովման գործում: Մյն գործում է որպես միջոց՝ կոնֆլիկտները կանխարգելելու և ճգնաժամերը վերահսկելու համար, հանդես է գալիս որպես

اتحادیه کشورهای مستقل یا کشورهای مستقل مشترک المنافع -

اتحادیه‌ای شامل برخی از جمهوری‌های مستقل اتحاد جماهیر شوروی سابق است. تأسیس این اتحادیه به دست رؤسای مملکتی کشورهای روسیه، بلاروس و اوکراین بود. مرکز اصلی آن در مینسک پایتخت بلاروس، است و نشستهای آن در کاخ تآوری در سن پترزبورگ انجام می‌شود

سازمان امنیت و همکاری اروپا -

بزرگترین سازمان بین دولتی یا بین‌المللی حول مسائل امنیتی است. فعالیت‌های آن شامل کنترل اسلحه، حقوق بشر، آزادی مطبوعات و انتخابات آزاد و منصفانه است. شکل‌گیری سازمان امنیت و همکاری اروپا با برگزاری کنفرانسی در سال ۱۹۷۳ تحت عنوان امنیت و ، برای بحث با همکاری در اروپا میان شرق و غرب آغاز شد. این

կառույց՝ սովորական զինատեսակների վերահսկման և վստահության ամրապնդման համար: Անդամակցում է 55 երկիր, այդ թվում՝ Տաջիկստանը, ինչպես նաև՝ Հայաստանը:

Կոնֆրանսը 1975 թ. առաջին անգամ Կոնֆրանսի զինատեսակների վերահսկման և վստահության ամրապնդման համար: Անդամակցում է 55 երկիր, այդ թվում՝ Տաջիկստանը, ինչպես նաև՝ Հայաստանը:

Կոնֆրանսը 1975 թ. առաջին անգամ Կոնֆրանսի զինատեսակների վերահսկման և վստահության ամրապնդման համար: Անդամակցում է 55 երկիր, այդ թվում՝ Տաջիկստանը, ինչպես նաև՝ Հայաստանը:

Օգտագործված գրականության ցանկ

1. **Ավագյան Ա. Ռ.**, Արտասահմանյան երկրների սոցիալ-տնտեսական աշխարհագրություն, մաս 2-րդ, Ասիա, Երևան, 2009
2. **Բայրուրյան Վ.**, Իրանն այսօր (տեղեկատու), Եր., 1999
3. **Գրգեարյան Հ. Ղ., Հարությունյան Ն. Մ.**, Տնտեսական աշխարհագրության տեղեկատու բառարան, Երևան, 1982
4. **Գրիգորյան Ա., Մկրտչյան Ռ. և ուրիշ.**, Ագրոօդերևութաբանական տերմինների ռուս-հայերեն-անգլերեն բառարան, Երևան, 2014
5. **Մուրադյան Յու.**, Տարածաշրջանների և պետությունների սոցիալ-տնտեսական աշխարհագրություն, գիրք երկրորդ. Ասիա, Երևան, 2010
6. **Սարգսյան Հ., Սարգսյան Ռ.**, Երկրաբանական տերմինների եռալեզու հանրագիտական բառարան, Երևան, 2007
7. ՀՍՀ 1-12 հատորներ
8. **Максаковский В.П.**, Географическая картина мира. М. 2004
9. Страны и народы. Зарубежная Азия. М. 1979
10. Страны и народы мира. М. 2012
11. **Петров Н. Н.**, География. Современный мир, Москва, 2005.
12. Социально-экономическая география зарубежных стран, Под ред. Вольского В.В., Москва, 2005.
13. Четырехязычный энциклопедический словарь терминов по физической географии, сост. И. С. Шукин, Москва, 1980.
14. Պարսկերեն-հայերեն բառարան: Գեորգի Մկրտչի Նալբանդյան: Երևան, 1987
15. Հայերեն-պարսկերեն բառարան: Տիգրան Դավթյան: Երևան, 2011

16. Loghat Name-ye Dehkhodā - لغت‌نامهٔ دهخدا (Dehkhoda Dictionary), 1931
17. Farhang-e Fārsi-ye Mo'in - فرهنگ فارسی معین (Mo'in Farsi Dictionary), 1973
18. Farhang-e Fārsi-ye Amid - فرهنگ فارسی عمید (Amid Farsi Dictionary), 1963
19. Gholamhossein Sadri-Afshar, Farhang-e Mo'aser-e Fārsi - فرهنگ معاصر فارسی (Contemporary Farsi Dictionary), 1990
20. Behrouz Safarzadeh, Farhang-e Mozu'i-ye Fārsi (Rahnama-ye Vāzeyābi) - فرهنگ موضوعی فارسی (راهنمای واژه‌یابی) (Thematic Persian Dictionary (Glossary Guide), 1998
21. <https://www.vajehyab.com/>
22. <http://www.nayiri.com/>

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Առաջաբան	3
Աշխարհագրական-երկրագրական եզրույթների և հասկացությունների հայերեն-պարսկերեն բառարան	5
Ա	7
Բ	17
Գ	21
Դ	23
Ե	25
Զ	27
Է	28
Ը	28
Թ	29
Ճ	30
Ի	30
Լ	31
Խ	32
Օ	33
Կ	34
Հ	38
Ձ	42
Ղ	42
Ճ	42
Մ	43
Յ	48
Ն	48
Շ	50
Ո	51
Չ	52
Պ	52
Ջ	54
Ռ	56

Ս	56
Վ	59
Տ	61
Ը	64
Ց	64
Ու	64
Փ	65
Ք	66
Օ	67
Ֆ	69
Միջազգային նշանավոր կազմակերպություններ, որոնց անդամակցում են պարսկալեզու երկրները.....	70
Աշխարհագրական-երկրագրական եզրույթների և հասկացությունների պարսկերեն-հայերեն բառարան	75
Ա	77
Բ	82
Ս	86
Թ	87
ժ	90
Շ	91
Չ	92
Հ	93
Ճ	94
Ժ	96
Ծ	100
Ջ	100
Դ	102
Ե	102
Ն	106
Շ	108
Չ	110
Պ	110
Պ	111

Է.....	111
Ը.....	111
Թ.....	111
Չ.....	113
Կ.....	114
Զ.....	119
Ջ.....	121
Մ.....	122
Ս.....	128
Ծ.....	130
Ս.....	130
Միջազգային նշանավոր կազմակերպություններ, որոնց անդամակցում են պարսկալեզու երկրները.....	132
Օգտագործված գրականության ցանկ.....	137

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ԳՈՒՐԳԵՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ,
ՎՐԵԺ ՓԱՐՍԱԴԱՆՅԱՆ, ԱՐՄԵՆ ԻՍՐԱՅԵԼՅԱՆ

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ-ԵՐԿՐԱԳՐԱԿԱՆ
ԵԶՐՈՒՅԹՆԵՐԻ ԵՎ ՀԱՄԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

ՀԱՅԵՐԵՆ-ՊԱՐՄԿԵՐԵՆ

ՊԱՐՄԿԵՐԵՆ-ՀԱՅԵՐԵՆ

Բ Ա Ռ Ա Ր Ա Ն

Համակարգչային ձևավորումը՝ Կ. Չալաբյանի
Կազմի ձևավորումը՝ Ա. Պատվականյանի
Հրատ. խմբագրումը՝ Լ. Հովհաննիսյանի

Տպագրված է «ՎԱՌՄ» ՍՊԸ-ում:
Ք. Երևան, Տիգրան Մեծի 48, բն. 43

Ստորագրված է տպագրության՝ 18.03.2021:
Չափսը՝ 60x84 ¹/₁₆: Տպ. մամուլը՝ 8.875:
Տպաքանակը՝ 100:

ԵՊՀ հրատարակչություն
ք. Երևան, 0025, Ալեք Մանուկյան 1
www.publishing.am

ԳՈՒՐԳԵՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

աշխարհագրական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ, ԵՊՀ բակալավրիատի բաժնի վարիչ, սոցիալ-տնտեսական աշխարհագրության ամբիոնի դոցենտ, ԵՊՀ ԻՄ տուրիզմի կառավարման և մշակութաբանության ամբիոնի պրոֆեսոր Հեղինակ է դպրոցական 6 դասագրքի, բուհական 2 ձեռնարկի, 10 մեթոդական ձեռնարկի և ավելի քան 50 հոդվածի:

ՎՐԵՃ ՓԱՐՍԱԳԱՆՅԱՆ

բանասիրական գիտությունների թեկնածու, Երևանի «Հրաչյա Աճառյան» համալսարանի դոցենտ, Կրթության միջազգային ակադեմիայի «Հայբուսակ» համալսարանի պրոֆեսոր

1990-1996 թթ. և 2015-2017 թթ. պարսկերեն է դասավանդել Երևանի Վ. Բոյունովի անվան օտար լեզուների ինստիտուտում:

1992-2011 թթ. աշխատել է Երևանի «Հրաչյա Աճառյան» համալսարանում, դասավանդել է «Պարսկերեն», «Պարսկերենի դասավանդման մեթոդիկա», «Իրանական բանասիրության ներածություն», «Թարգմանության տեսություն և պրակտիկա», «Բառագիտություն», «Պարսից լեզվի պատմություն» առարկաներ: Եղել է այդ համալսարանի 2-րդ օտար լեզուների ամբիոնի վարիչ և Արևելագիտական ու Ռոմանագերմանական ֆակուլտետների դեկան:

Վ. Փարսադանյանը մի շարք դասագրքերի, գիտական և ուսումնամեթոդական աշխատությունների, բառարանների, հոդվածների, թարգմանությունների հեղինակ և համահեղինակ է:

ԱՐՄԵՆ ԻՍՐԱՅԵԼՅԱՆ

բանասիրական գիտությունների թեկնածու, ԵՊՀ արևելագիտության ֆակուլտետի իրանագիտության ամբիոնի ասիստենտ

2017 թվականից դասավանդում է արևելագիտության ֆակուլտետում: 2018 թ. DAAD-ի գիտահետազոտական կրթաթոշակով Համբուրգի համալսարանում իրանական բարբառագիտության ոլորտում եռամսյա հետազոտական աշխատանք է իրականացրել: Մեկ տասնյակ գիտական հոդվածի հեղինակ է: